

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ГОЛОСІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ КИЄВІ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

Підготовка дітей до оволодіння графічними навичками письма

Система вправ

**Вчитель-логопед
спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів
з поглибленим вивченням української мови
та літератури №87 ім. О.П Довженка
Глушенко Олена Вікторівна**

Київ 2020

Анотація

Методична розробка «Підготовка дітей до оволодіння графічними навичками письма. (Система вправ)» стосується актуальної проблеми – підготовки дітей до оволодіння писемним мовленням, попередженням порушень писемного мовлення в учнів початкових класів загальноосвітніх шкіл.

Методична розробка представляє собою «Альбом», в якому представлена система вправ та завдань, метою яких є:

Формування графічного та оптико-просторового образу букви, достатній розвиток операціональних компонентів мислення та когнітивних процесів і функцій, що забезпечують процес писемного мовлення.

Завдання розвивають зорову пам'ять, просторову увагу, орієнтацію в просторі, формують стійкість уваги, виховують такі риси, як наполегливість, спостережливість, кмітливість тощо.

Запропоновані завдання направлені саме на розвиток тих функцій, що мають забезпечити успішне опанування дитиною писемним мовленням. Вони можуть використовуватись як для діагностики, так і для подальшої корекційної роботи, забезпечуючи високу ефективність та результативність.

Завдання будуть корисними для тих дітей, які мають порушення зорово-просторового сприймання, зорової уваги та пам'яті, що призводять до зорово-просторової дисграфії.

«Альбом» можна ви користати у роботі вчителів-логопедів безпосередньо на логопедичних заняттях і в допомогу батькам для самостійної роботи з дітьми з метою підготовки дітей до опанування навичками письма, забезпечення стійкого ефекту корекційної роботи. Крім того, вчителі початкових класів можуть використовувати цю методику як елемент уроку, а вихователі на заняттях при підготовці дітей до школи. Ці матеріали також можуть бути використані для пропаганди знань корекційних методик серед вчителів, вихователів дошкільних закладів, батьків, студентів педагогічних вузів.

Зміст

Частина I. Вправи з розвитку зорового гнозису, аналізу та синтезу, де представлені наступні завдання:

1. Назвати предмети, зображені контурно.
2. Назвати предмети, зображені пунктиром.
3. Назвати предмети, впізнавши їх за їхньою тінню.
4. Назвати предмети за їхнім силуетом.
5. Назвати закреслені предмети.
6. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.
7. Назвати «зайві» предмети.
8. «Нісенітниця».
9. Назвати предмети в умовах накладання (за Поппельрейтером).
10. Визначити подібність і відмінність малюнків.
11. Завдання на уточнення поняття про колір.
12. Завдання на уточнення поняття про форму.
13. Завдання на уточнення поняття про розмір.
14. Завдання на уточнення поняття про довжину і висоту.

Частина II. Вправи з розвитку буквеного гнозису, аналізу та синтезу:

1. Знайти задану букву серед ряду інших букв, що розташовані не в алфавітному порядку.
2. Назвати цифри та букви, що хаотично розташовані в різних положеннях на аркуші паперу.
3. Згрупувати однакові букви, написані різним шрифтом.
4. Впізнати букву за елементом і дописати до цілої.
5. Впізнати у пів буквах цілі літери.
6. Визначити кількість елементів в кожній букві.
7. Серед усіх елементів знайти елементи потрібної букви.
8. Назвати букву і знайти зайвий елемент.
9. Дзеркальне зображення предметів.
10. Упізнати букву в умовах накладання.

11. Порівняти графічно подібні букви і знайти відмінні елементи.
12. Упізнати серед символів букви.
13. Назвати, на які букви схожі тварини і предмети.
14. Зашифровані слова.

Частина III. Вправи для розвитку довільної зорової уваги та зорової пам'яті.

1. Зорові тренажери.
Вправи для розвитку уваги.
2. Вправи з розвитку зорової пам'яті.

Частина IV. Вправи з розвитку зорово – просторових уявлень.

1. Розташування предметів відносно один одного.
2. Різні ракурси одного й того ж предмета.
3. Складання цілого з частин.
4. Прийменникові відношення.
5. Зчитування «кінестетичної пози».
6. Праворуч – ліворуч.

Частина V. Графічні вправи на розвиток зорово – моторної координації та дрібної моторики.

1. Обвести малюнок за пунктирами.
2. Відтворити малюнок за опорними крапками.
3. Домалювати малюнок симетрично.
4. Малюємо обома руками.
5. Намалювати малюнок по клітинках за зразком.
6. Лабіринти.

Вступ

Необхідною складовою мовленнєвої писемної компетенції є навичка письма.

У перші місяці навчання у школі графічні помилки у письмових роботах помітні у більшості дітей. Як правило, у процесі навчання вони стають рідшими і нарешті зводяться нанівець.

Основними причинами і помилками, що ними провокуються будуть:

1) недостатній розвиток окоміру:

- вихід елементів букв за межі рядка;
- різна висота букв в одному слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;

2) недостатній розвиток координації рухів руки:

- вихід елемента букви за межі рядка;
- різний нахил складових елементів букви та букв у слові;
- різна висота букв в одному слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- зворотний порядок написання букви;
- недописування елементів у букві;
- письмо друкованими літери замість рукописних;
- заміна однієї рукописної букви іншою (подібною за формою);

3) недостатній розвиток просторового сприймання:

- вихід елемента букви за межі рядка;
- різний нахил складових елементів букви та букв у слові;
- різна висота букв в одному слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- дописування зайвих елементів у букві;
- зворотний порядок накреслення літери;
- наявність неправильного поєднання букв у складі, слові;
- написання друкованої літери замість рукописної;

- невміння побачити і назвати всі наявні елементи у букві;
- пропуск рядків у сітці зошита;
- письмо поза основним рядком;

4) недостатній розвиток довільної уваги:

- вихід елемента букви за межі рядка;
різний нахил складових елементів букви та букв у слові;
- різна висота букв в одному слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- зворотний порядок написання букви;
- недописування елементів у букві;
- письмо друкованої літери замість рукописної;
- заміна однієї рукописної букви іншою (подібною за формою);

5) слабкість дрібних м'язів кисті:

- швидка стомлюваність руки;
- поява тремтячих ліній під час проведення прямих і ламаних, при зображенні овалів та півовалів;
- вихід елемента букви за межі рядка;
- різний нахил складових елементів букви та букв у слові;
- різна висота букв в одному слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- надмірний натиск на папір;
- міцне утримання ручки;
- відсутність плавності письма;
- недописування елементів у букві;
- неправильне поєднання букв у складі, слові;
- відсутність поєднання букв;
- повільне перекодування друкованої букви у рукописну;

6) загальне зниження працездатності:

- порушення гігієнічних правил письма;

- письмо поза рядком;
- вихід елемента букви за межі рядка;
- різна висота букв у слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- дописування зайвих елементів у букві;
- відсутність поєднання букв;
- неправильне поєднання букв у складі, слові;

7) повільність сприйняття та запам'ятовування послідовності дій:

- різна висота букв у слові;
- різна відстань між окремими елементами, буквами;
- зворотний порядок накреслення літер;

непослідовне написання елементів у букві.

Письмо є складною за структурою формою мовленнєвої діяльності, що вимагає залучення великої кількості операцій та залучення різних ділянок мозку, кожна з яких вносить свій специфічний внесок. Не сформованість будь-якої функції, яка забезпечується певною ділянкою мозку, може порушити процес оволодіння писемним мовленням.

Функціональні механізми письма надзвичайно складні, адже включають велику кількість психічних функцій, когнітивних та сенсомоторних компонентів.

Для переведення фонем у графеми дитині необхідно засвоїти зоровий образ букви, що передбачає достатній рівень сформованості зорових функцій: зорово-просторового аналізу та синтезу, зорового контролю, зорової пам'яті та зорової уваги, сприймання і уявлення.

Успішне опанування процесом письма передбачає вміння вільно орієнтуватися у просторі та володіння основними просторовими поняттями. Зорово-моторна координація являється найважливішою функцією, яка регулює графо-моторні рухи і розвиток відповідних навичок. Розвиток дрібної моторики в цьому контексті виступає необхідною умовою опанування писемним мовленням та удосконаленням графо-моторних навичок.

Функціональну базу опанування процесом письма складають основні когнітивні процеси, а саме пам'ять та увага.

Не менш важливими є операціональні компоненти мислення: симультанно-сукцесивний аналіз та синтез, порівняння, узагальнення, класифікація.

Величезне значення у формуванні навички письма належить операції контролю (зорового, слухового, рухового) та самоконтролю, які контролюють та регулюють діяльність дитини.

Запропоновані завдання направлені саме на розвиток тих функцій, що мають забезпечити успішне опанування дитиною писемним мовленням.

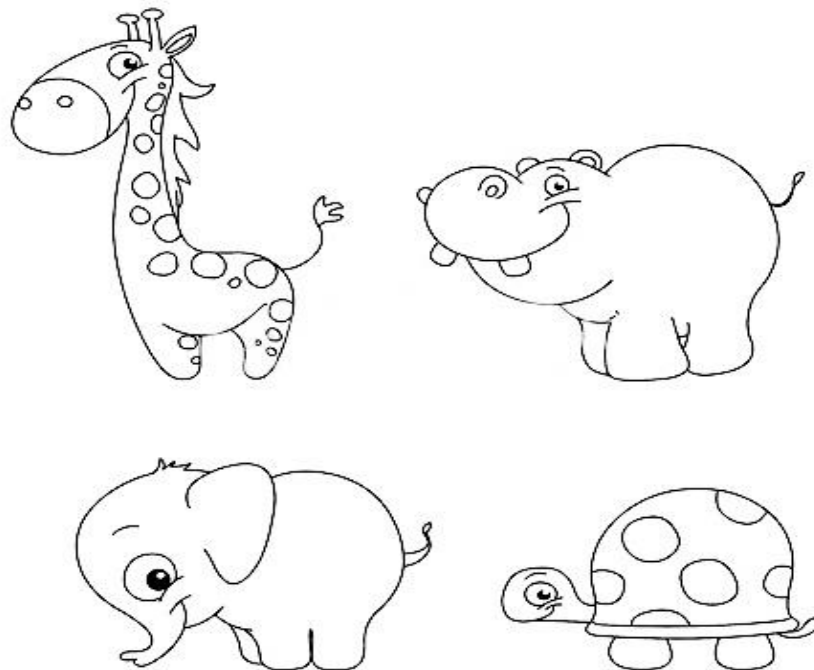
Основна частина

Частина I. Вправи з розвитку зорового гнозису, аналізу та синтезу:

1. Назвати предмети, зображені контурно.

1. Назвати предмети, зображені контурною лінією.

1. Назвати предмети, зображені контурною лінією.

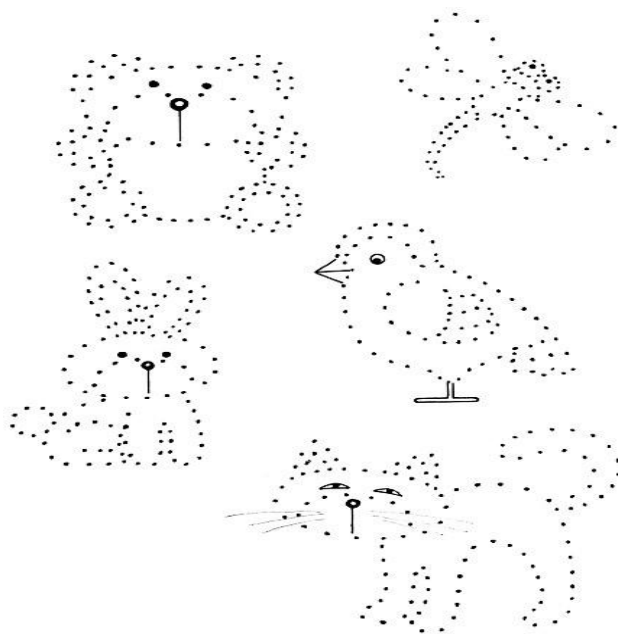
Які квіти в букеті у дівчинки?

2. Назвати предмети, зображені пунктиром.

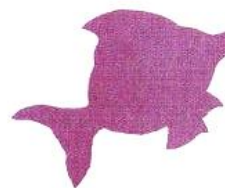

Якщо з'єднати крапки по порядку, то можна побачити на кого чекає Умка.

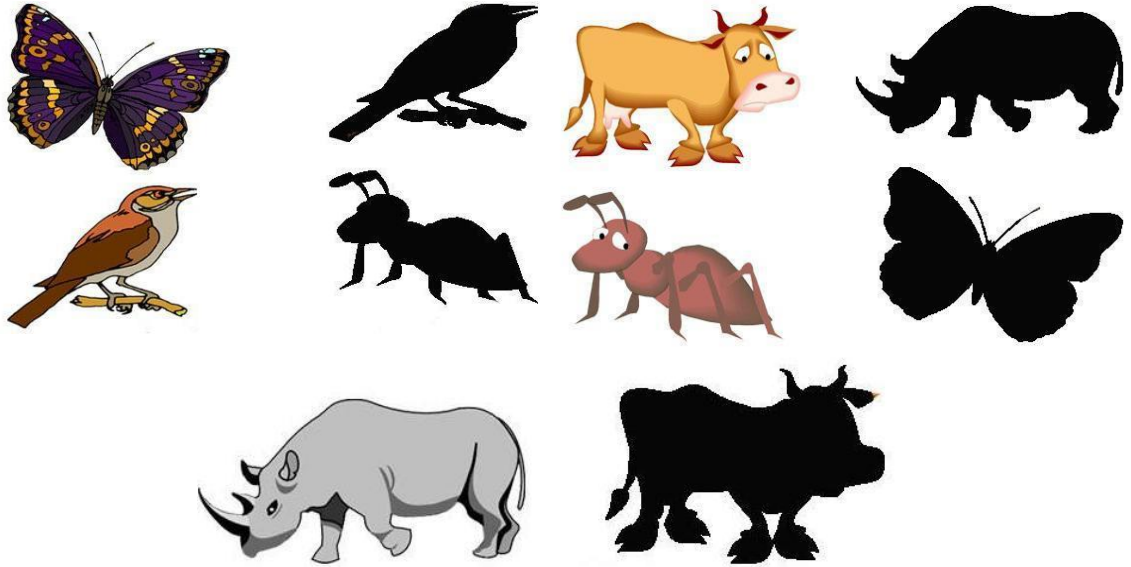
2. Назвати предмети, зображені пунктиром.

3. Назвати предмети, впізнавши їх за їхньою тінню.

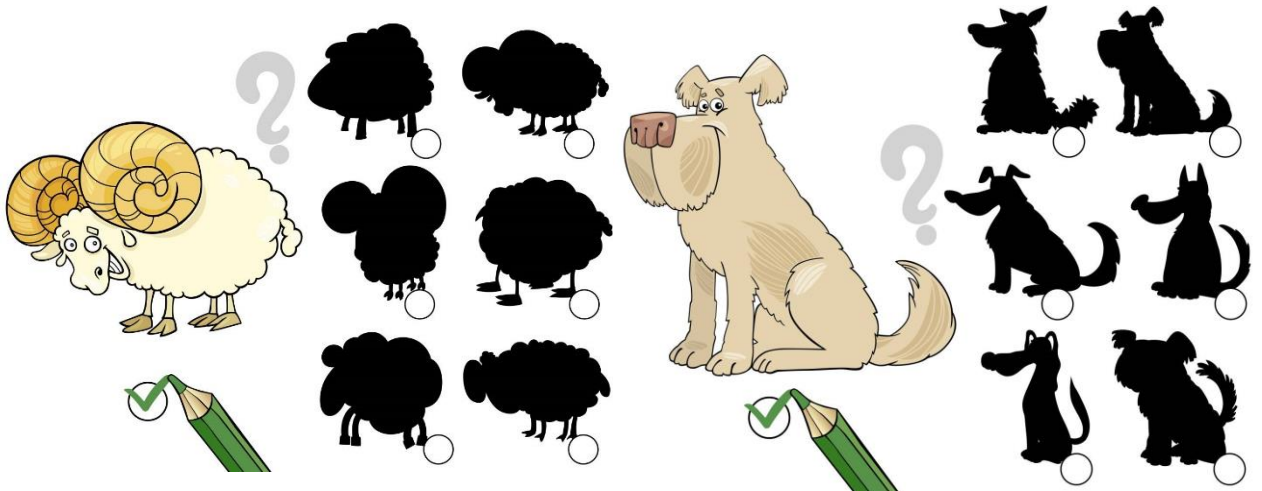

3. Назвати предмети за їхньою тінню.

Де чия тінь?

3. Назвати предмети за їхньою тінню.

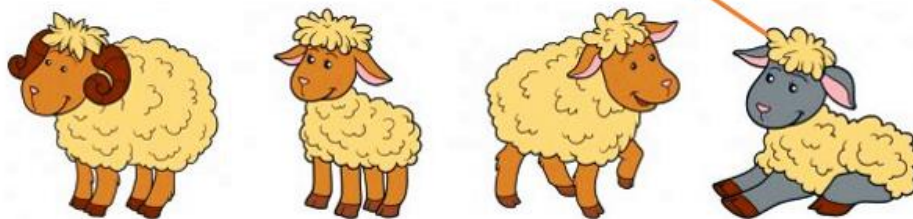

Де чия тінь? Знайти відповідну тінь.

3. Назвати предмети за їхньою тінню.

1. Знайти відповідну тінь.

2. Знайти, де чия тінь.

3. Назвати предмети за їхнім силуетом.

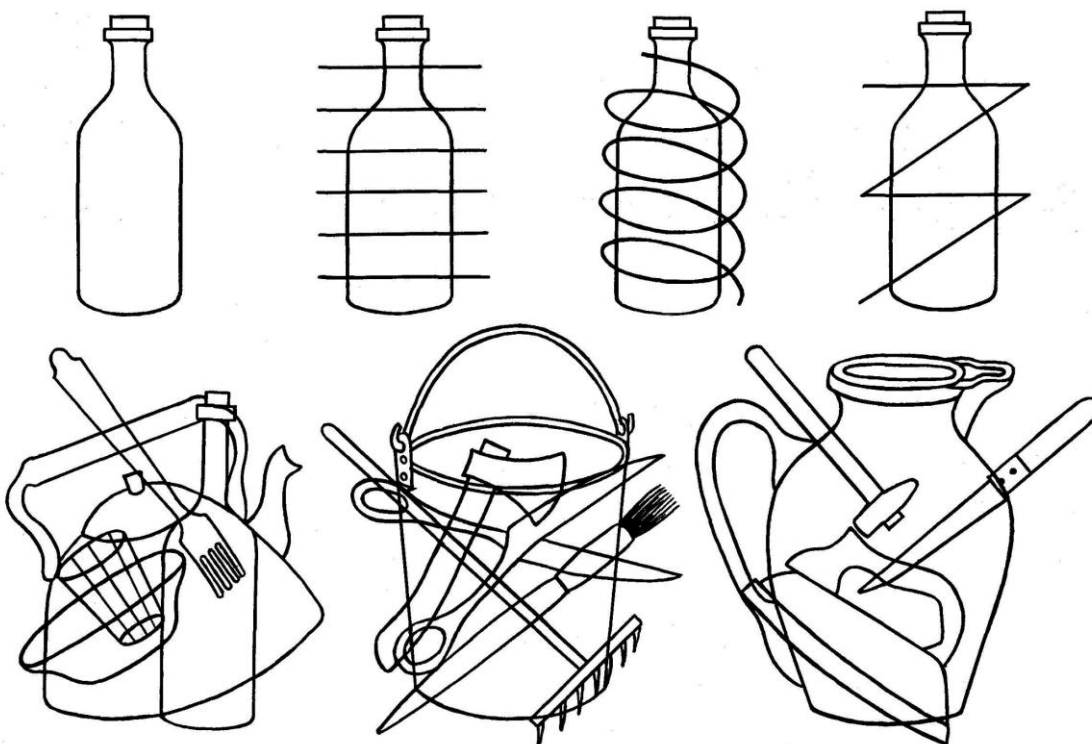
Які предмети всмоктав пилосос?

3. Назвати предмети за їхнім силуетом.

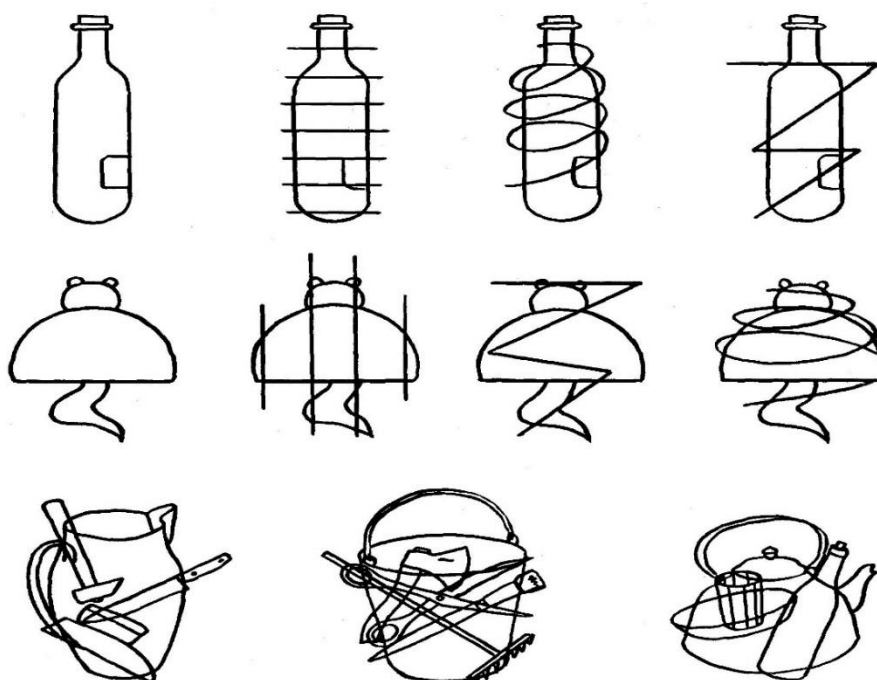

Назвати всі предмети.

4. Назвати закреслені предмети.

4. Назвати закреслені предмети.

5. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.

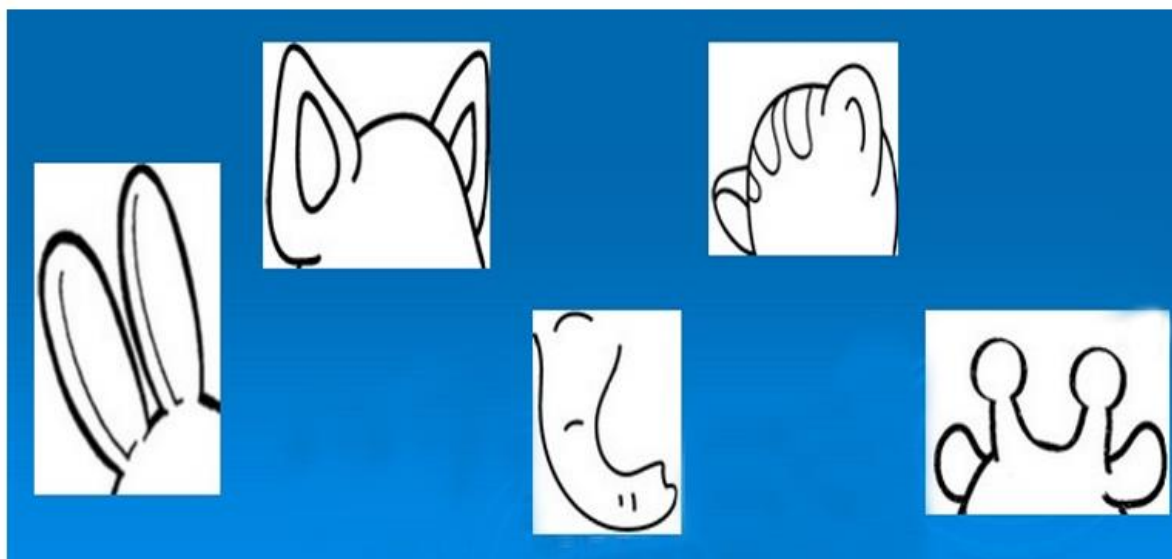
Яких деталей не вистачає на малюнках?

5. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.

Яких деталей не вистачає на малюнках?

5. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.

Впізнати недомальованих тварин.

5. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.

«Оркестр». Чого не вистачає кожному членові колективу, щоб оркестр загравав?

5. 1. Методика "Чого не вистачає на малюнках?" Діагностика сприймання.

Визначити, чого не вистачає кожному малюнку.

5. Впізнати недомальовані предмети і домалювати їх.

Закінчити другий малюнок за зразком. Які частини тіла необхідно домалювати?

5.1. Пронумерувати малюнки в тій послідовності, в якій їх малював художник.

Відповідь: 1 – Г, 2 – Б, 3 – Е, 4 – В, 5 – А, 6 – Д.

5.1. Назвати «зайві» предмети.

5.1. Назвати «зайві» предмети.

Художник намалював жителів морських глибин. Яку помилку допустив художник?

5.2. «Нісенітниця».

Що напугав художник?

5.2. «Нісенітниця».

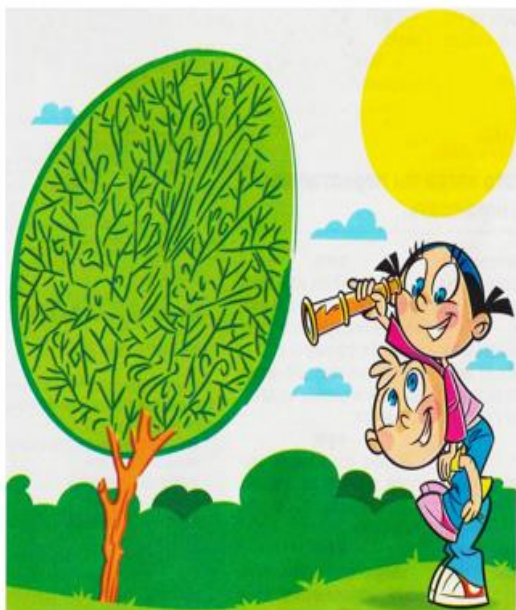
Що напугав художник? Повернути персонажі на свої місця.

6. Назвати предмети в умовах накладання (за Поппельрейтером).

Що зображено на малюнках? Назвати речі в гардеробі Даринки. Назвати звірів, яких Вовчик та Даринка побачили в зоопарку.

6. Назвати предмети в умовах накладання.

Знайти серед гілок птаха.

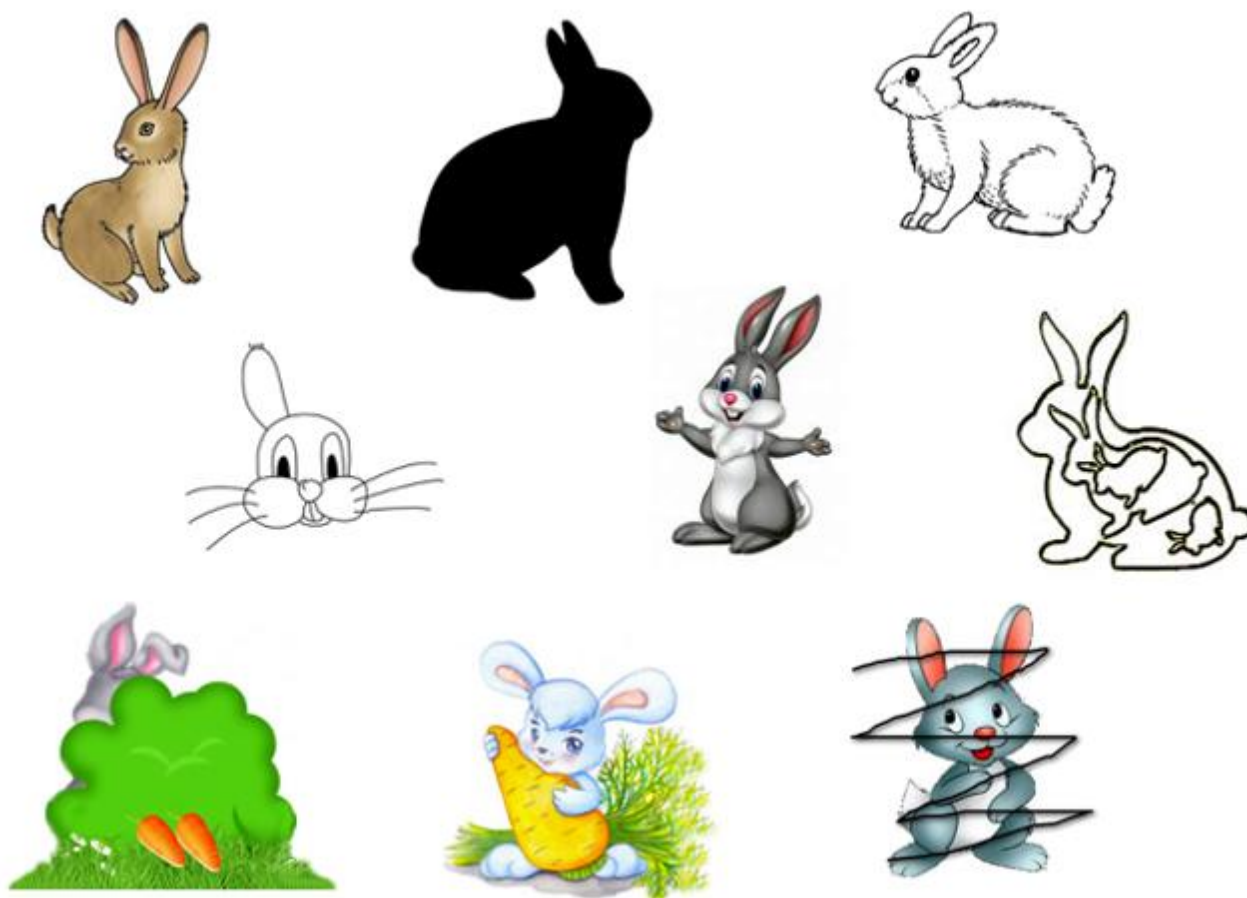
Кого Мороз намалював на склі?

6. Назвати предмети в умовах накладання.

Гра «Хто сховався за кущем?»

6.1. Впізнати предмет серед різних його зображень.

7. Визначити подібність і відмінність малюнків.

Знайти відмінності на малюнках.

7. Визначити подібність і відмінність малюнків.

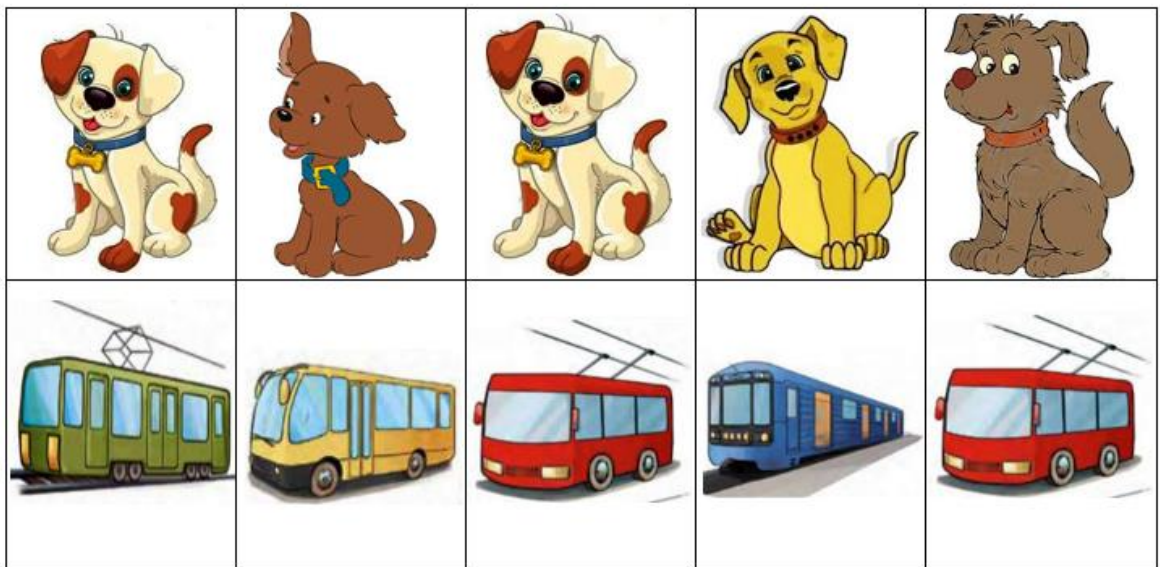

Знайти на малюнках розбіжності.

7. Визначити подібність і відмінність фігур.

7. Визначити подібність і відмінність предметів.

Знайти у кожному рядку два однакових предмети.

7. Визначити подібність і відмінність предметів.

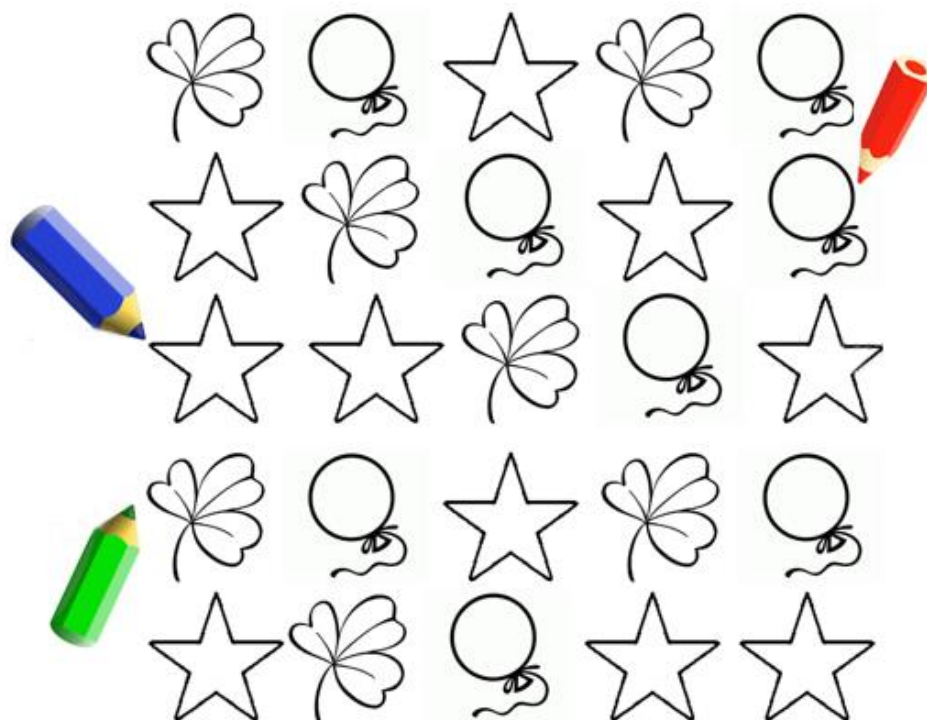
Закреслити предмет в квадраті, обвести предмет в овалі.

7.Коректурна проба (за Б. Бурдоном).

Бобер, бик, єнот, білка, ведмідь, олень.

7.Коректурна проба.

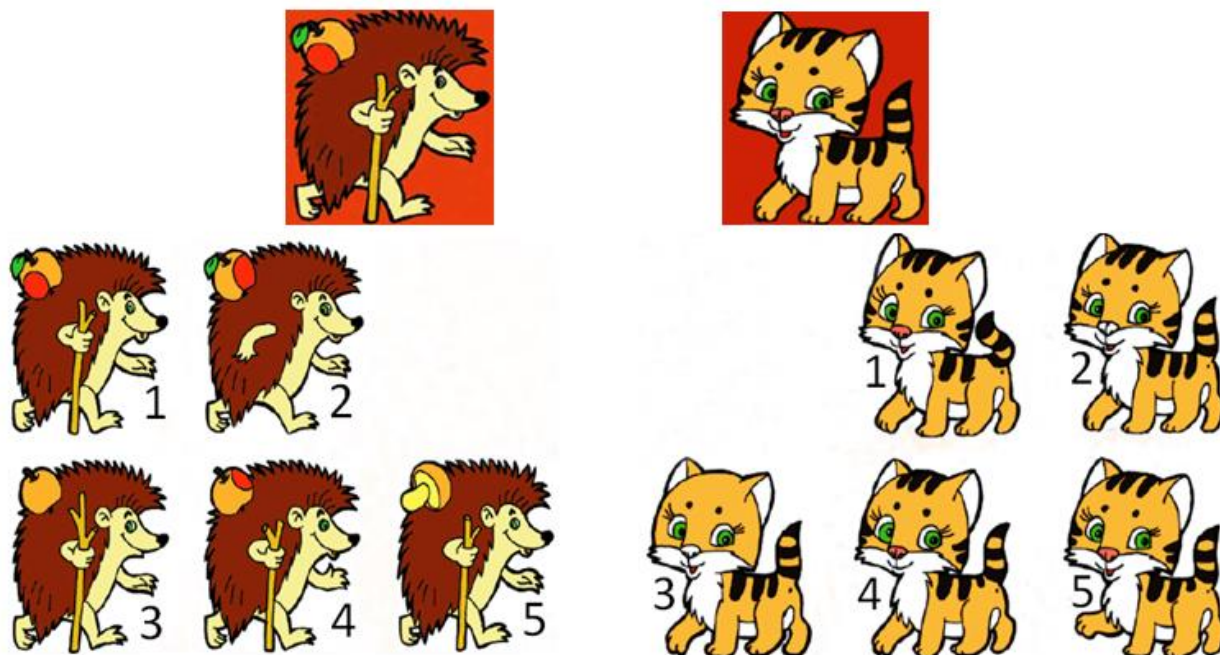
Розфарбувати зірочки, кульки, листочки. Порахувати їх кількість. Чи однакова кількість різних зображень?

7. Визначити подібність і відмінність предметів.

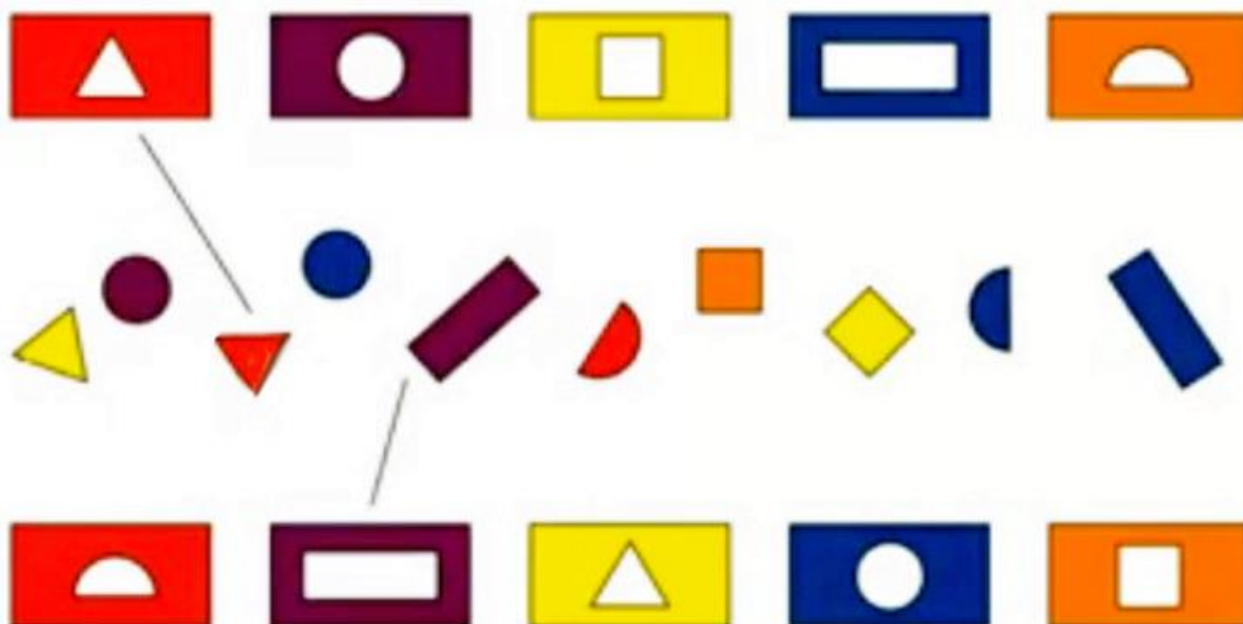
З'єднати однакові предмети.

7. Визначити подібність і відмінність предметів.

Гра «Знайди малюнок – двійник».

7. Визначити подібність і відмінність предметів. Знайти відповідності.

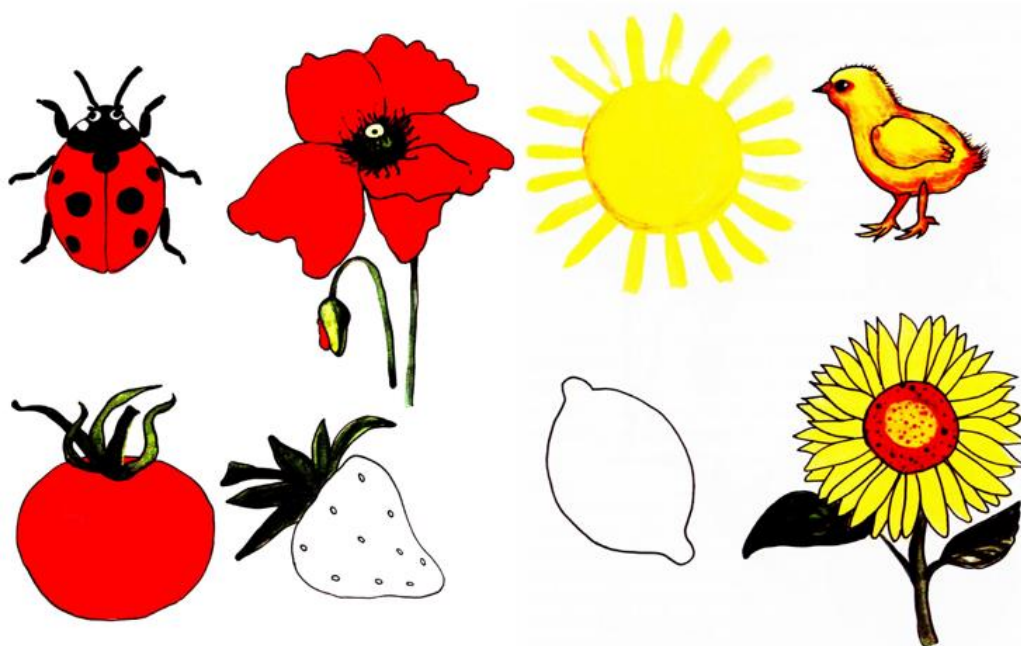

7. Знаходження предмета серед інших предметів.

Знайти собаку серед котів.

8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

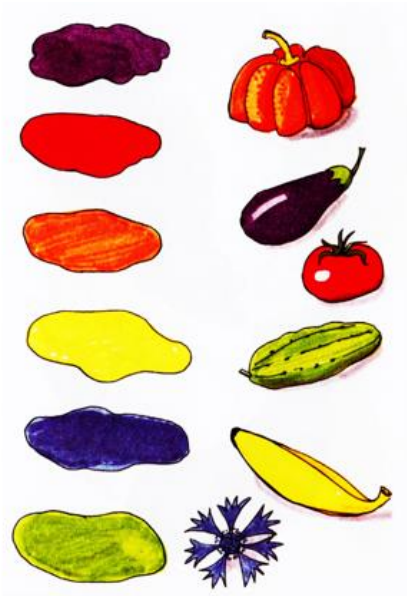
8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

Поєднати малюнок і фарбу, якою його намальовано.

8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

Назвати колір кожної чашки. Розфарбувати блюдця у відповідний колір.

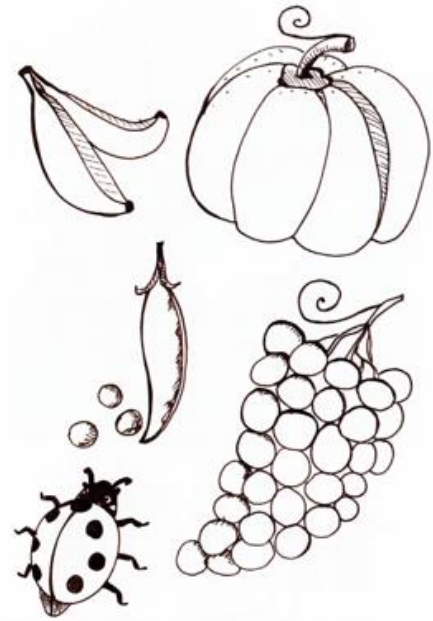

Назвати предмети у мішечках. Показати, який предмет зайвий.

8. Уточнення поняття про колір. Підібрати малюнки до фону певного кольору (співвіднесення за кольором).

Розфарбувати квіти і з'єднати їх з метеликами.

Пригадати, якого кольору банан, гарбуз, горох, сонечко, виноград. Розфарбувати їх у відповідні кольори.

8. Уточнення поняття про колір.

Розфарбувати клітинки. Що намалював Вовчик? Порівняти будиночки. Розфарбувати нерозфарбований.

8. Уточнення поняття про колір.

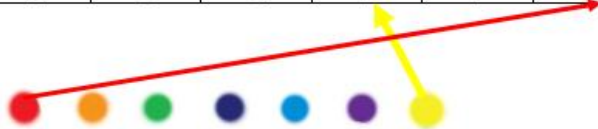
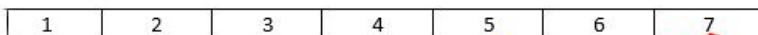

Якими олівцями буде розфарбовувати свій малюнок Хлопчик – олівець?

8. Уточнення поняття про колір.

Запам'ятовуємо кольори веселки.

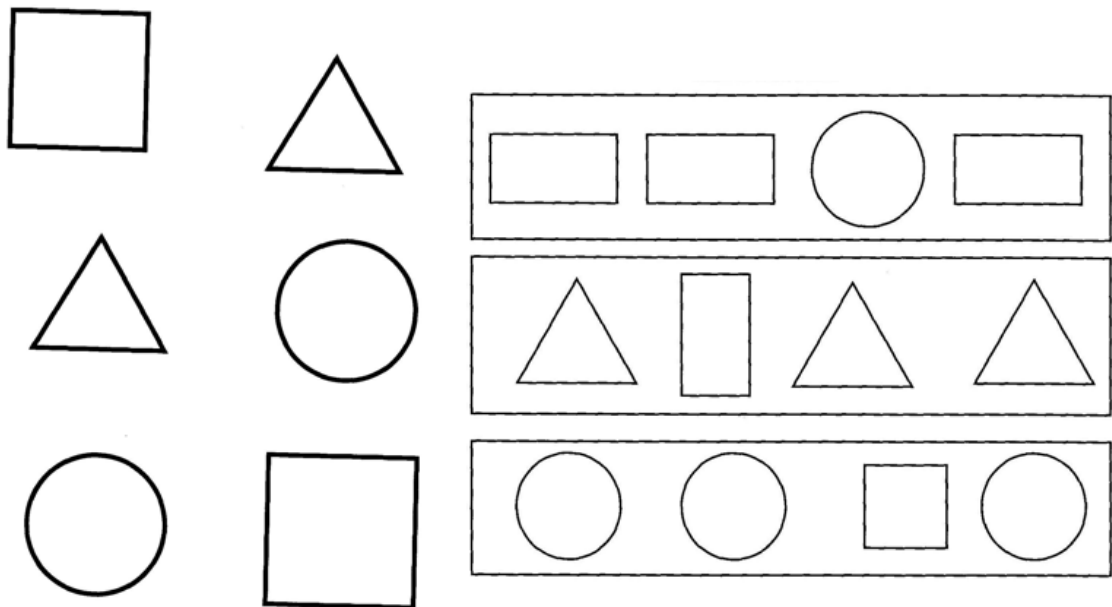

9. Уточнення поняття про форму. Підібрати до малюнків схожі на них геометричні фігури і навпаки.

Подивитись на малюнок. Порахувати предмети, які мають форму кола, трикутника, прямокутника.

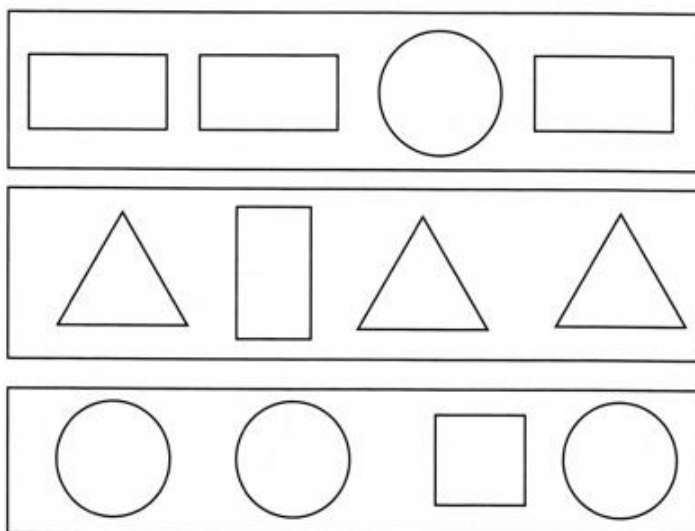
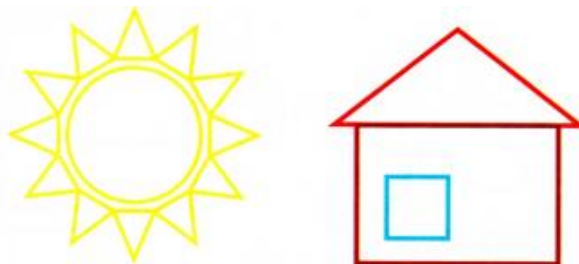
9. Уточнення поняття про форму.

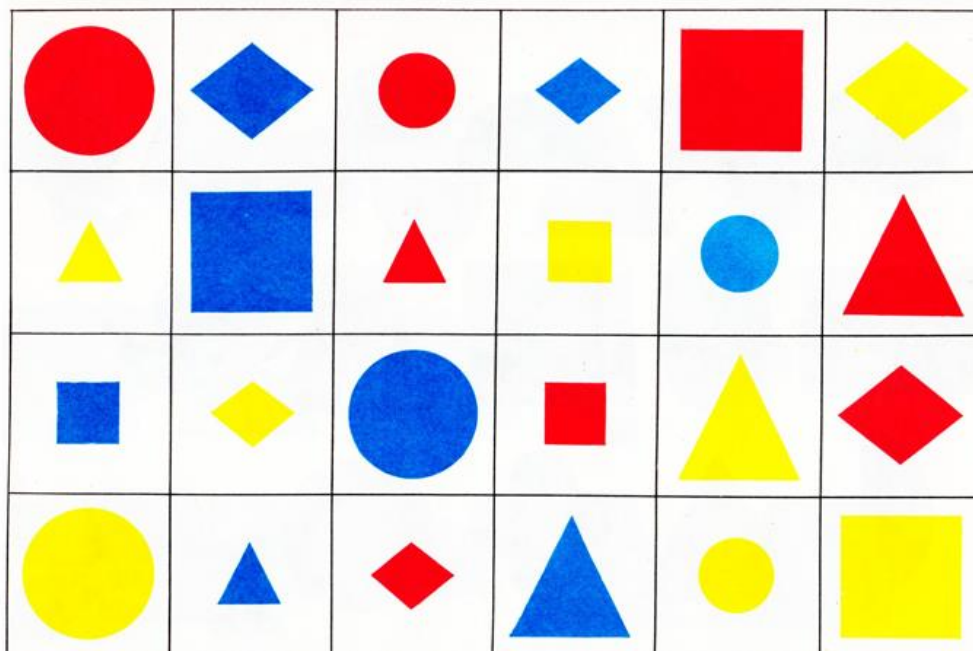
З'єднати однакові фігури.

Закреслити в кожному рядку зайву фігуру.

9. Уточнення поняття про форму.

9. Уточнення поняття про форму.

Об'єднати фігури в групи.

9. Уточнення поняття про форму.

Знайти предмети, у яких форма кулі.

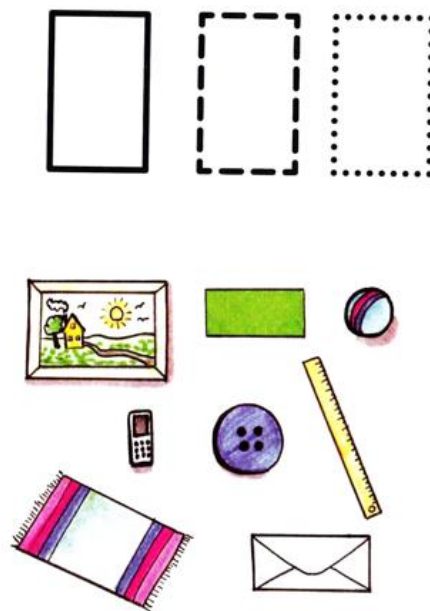

Знайти предмети овальної форми.

9. Уточнення поняття про форму.

Знайти предмети квадратної форми.

Знайти предмети прямокутної форми.

9. Уточнення поняття про форму.

Знайти предмети трикутної форми.

Домалювати необхідну фігуру.

9. Уточнення поняття про форму.

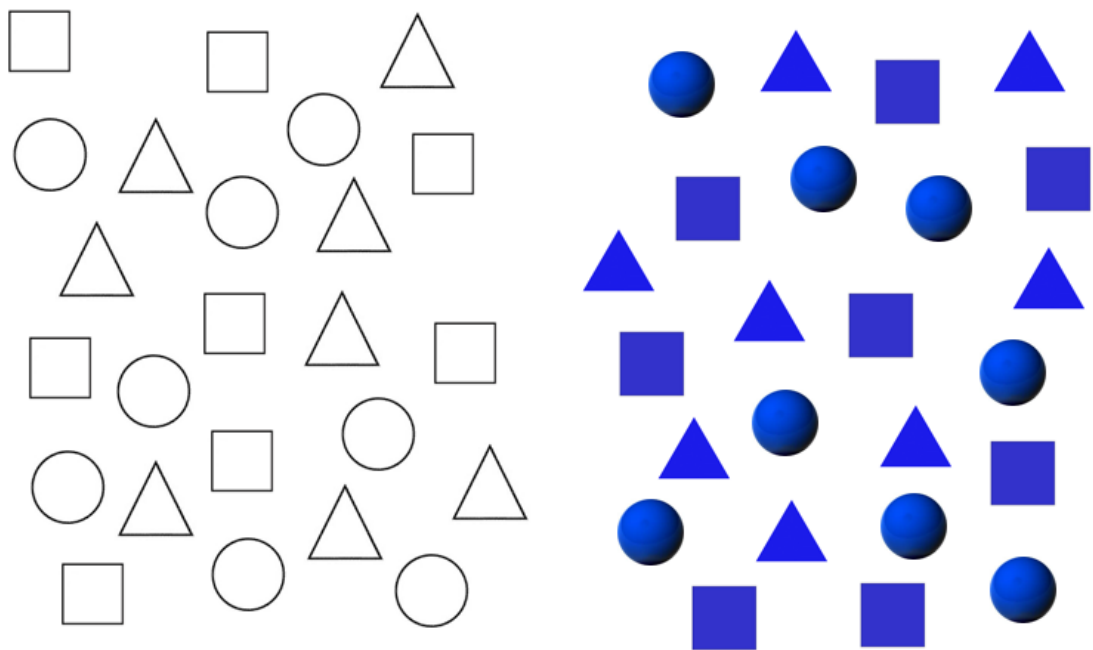
Розставити відповідні геометричні фігури.

9. Уточнення поняття про форму. Підібрати до малюнків схожі на них геометричні фігури і навпаки.

Знайти на малюнку 14 трикутників.

9. Уточнення поняття про форму.

9. Уточнення поняття про форму.

Обвести речі, що подібні на Скільки їх?

10. Уточнення поняття про розмір.

Розташувати звірів по мірі зростання їхньої ваги.

10. Уточнення поняття про розмір.

Хто більший? Хто менший?

10. Уточнення поняття про розмір.

Хто більший? Хто менший? Де чия чашка, ложка? Пояснити вибір.

10. Уточнення поняття про розмір.

Що більшого розміру? Що меншого? Знайти предмети відповідних розмірів.

10. Уточнення поняття про розмір.

Зварити борщ і борщик.

10.1. Уточнення поняття про довжину і висоту.

Хто вищий? Хто довший?

10.1. Уточнення поняття про довжину і висоту.

Хто вищий? Хто нижчий?

Утворити ланцюг.

10.1. Уточнення поняття про довжину і висоту.

Хто вищий?

Що вище?

10.1. Уточнення поняття про довжину і висоту.

У зайчика вушка **ДОВГІ**,
а у кішки – **КОРОТКІ**.
У зайчика хвостик **КОРОТКИЙ**,
а у кішки – **ДОВГИЙ**.

Що найдовше?

Частина II. Вправи з розвитку буквеного гнозису, аналізу та синтезу:

11. Знайти задану букву серед ряду інших букв, що розташовані не в алфавітному порядку.

Й Ц У К Е Н Г Ш Щ З Х
Д Л Ж Є Я Ч С М И Т Б
Ф І В А П Р І П Н И К
Ш Щ Ц Й Л М А Я

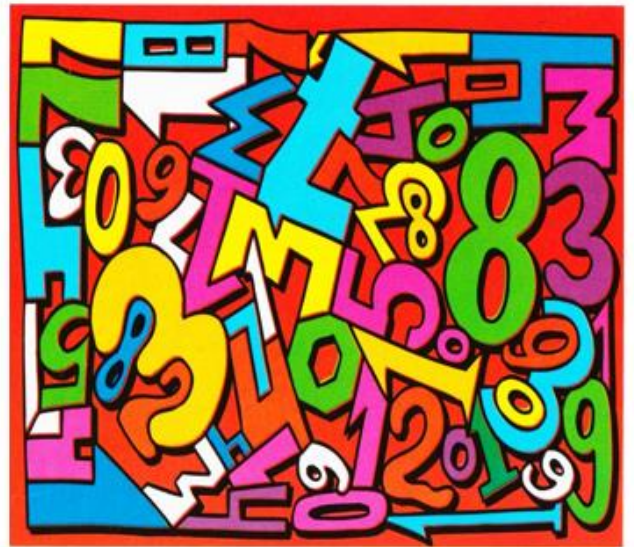
12. Назвати цифри та букви, що хаотично розташовані в різних положеннях на аркуші паперу.

12. Назвати цифри та букви, що хаотично розташовані в різних положеннях на аркуші паперу.

Знайти букву. Яка літера зайва?

Як можна швидше знайти всі «трійки» на малюнку. Скільки їх нараховано?

13. Згрупувати однакові букви, написані різним шрифтом.

А Р С Т Ч Щ Ш Ю

а р с т ч щ ш ю

А Р С Т Ч Щ Ш Ю

а р с т ч щ ш ю

А Р С Т Ч Щ Ш Ю

а р с т ч щ ш ю

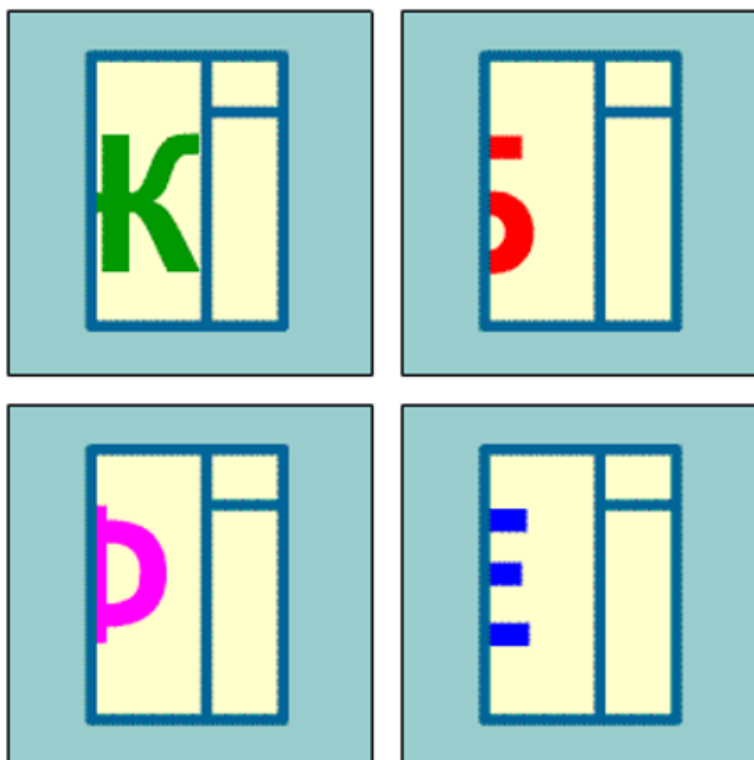
А Р С Т Ч Щ Ш Ю а р с т ч щ ш ю

а р с т ч щ ш ю а р с т ч щ ш ю

14. Впізнати букву за елементом і дописати до цілої.

Ц	Ү	З	Ү	И	Л
Ь	Л	Ү	ґ	Ц	/
ґ	Ч	Л	ґ	Л	Б
Е	Ц	У	С	І	О

14. Впізнати букву за елементом і дописати до цілої.

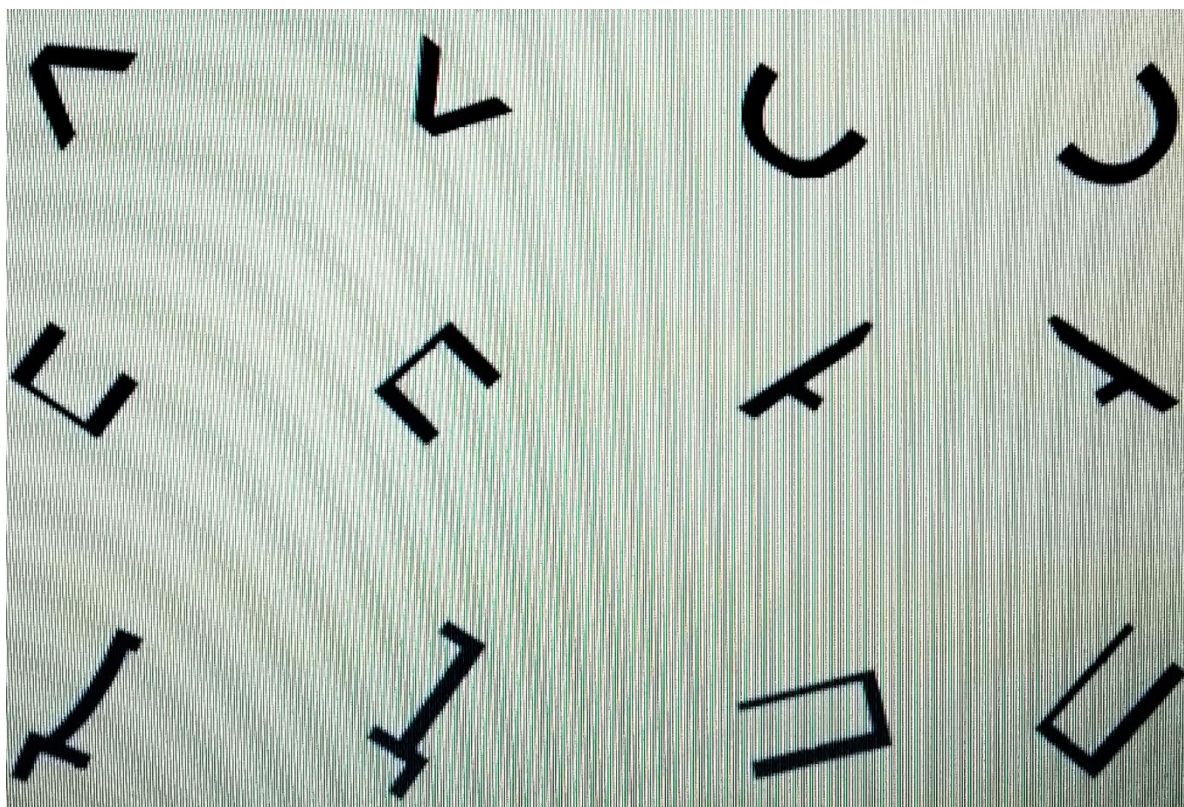

15. Впізнати у пів букв цілі літери. Відремонтувати літери.

Г А Я С Ц У

В Г І Е Ш

15. Впізнати у пів букв цілі літери. Відремонтувати літери. Зібрати букви з половинок.

16. Визначити кількість елементів в кожній букві.

Х П І М Т Р В Ж Б У Щ

17. Розв'язати приклади за зразком: (елемент букви + елемент букви = буква).

/ + \ + - = А

l + 3 + 3 = В

l + l + v = М

l + c +) = Ф

18. Серед усіх елементів знайти елементи потрібної букви.

/ | \) _ = A

| v | | v = M

19. Назвати букву і знайти зайвий елемент.

А а нь ф
х ж ø б
в в ь щ

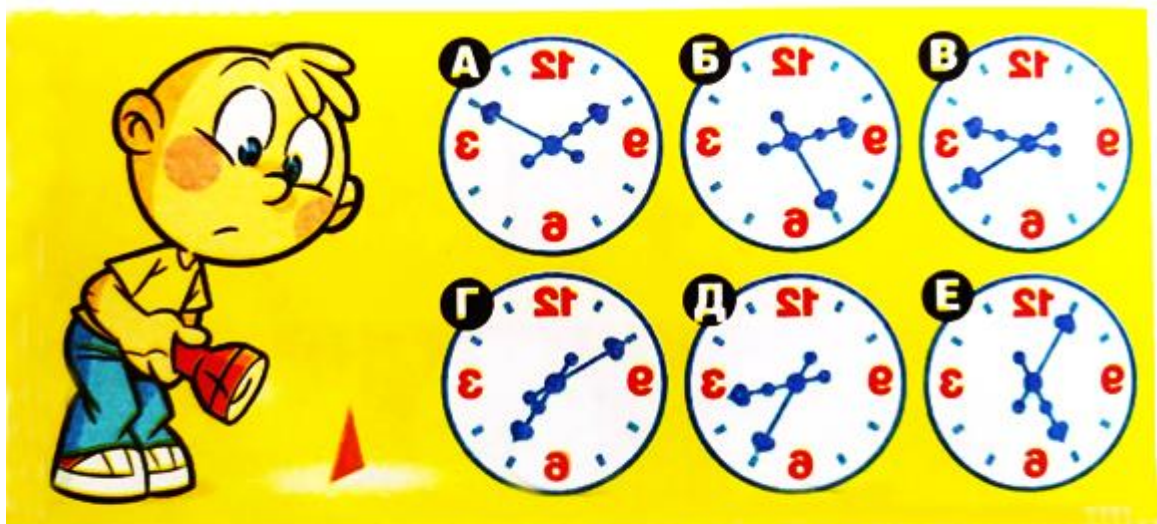
20. Дзеркальне зображення предметів. Упізнати букву в дзеркальному зображенні.

Чи в однакових руках діти тримають листочки?

За допомогою дзеркальця відтворити букви.

20. Дзеркальне зображення предметів.

Відповідь: а) 10.10; б) 9.35; в) 2.20; г) 4.50; д) 3.25; е) 6.55.

Котра година? Який час показує кожний з будильників?

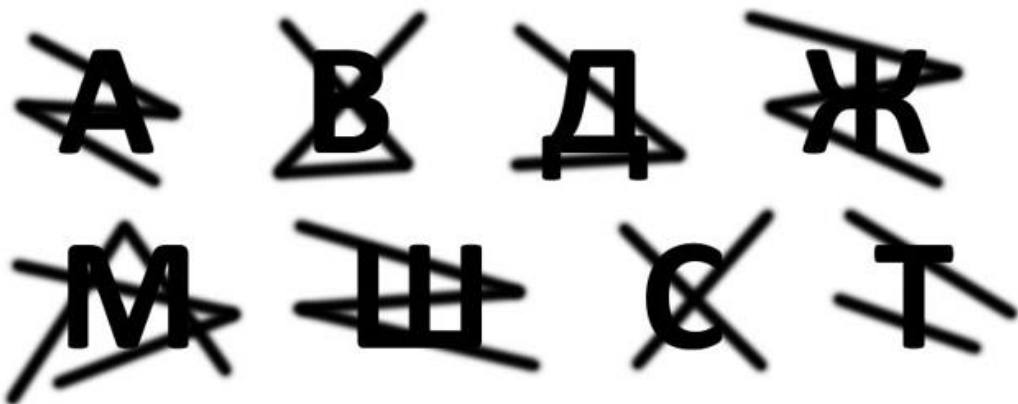
21. Упізнати букву в умовах накладання.

21. Упізнати букву в умовах накладання.

Де яка літера?

Назвати перекреслену літеру.

22. Порівняти графічно подібні букви і знайти відмінні елементи.

Л А Л М В Р В З В Б Г Т

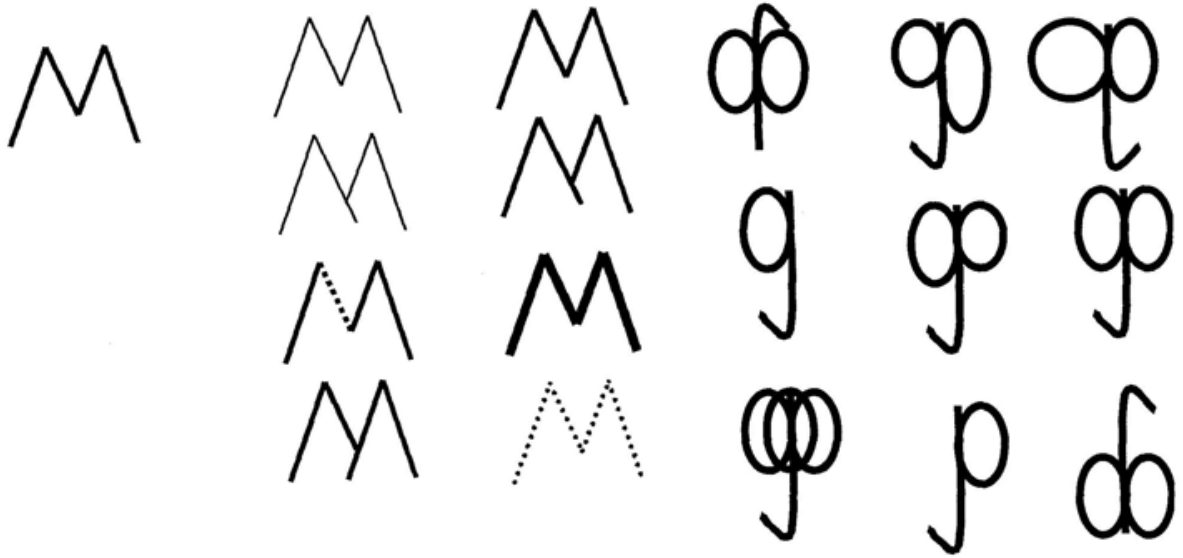
К Ж Х У И Н И П И Ц Ц Щ

Ш Щ С О О Р Р Ь Ж Х Д П

22. Порівняти букви. Які букви написані неправильно?

В Р Є З Е Р
Г У Я У ґ К
Б Е Ю ґ Р Ю
К ґ В Є Л Е З

22. Порівняти букви.

Знайти таку ж букву.

Знайти правильно написану букву Φ .

23. Порахувати, скільки разів зустрічається задана буква.

Ц Щ Щ Ш И Ц Ш
И Ц И Ш И Ц Щ Ш
Ц И И Щ Щ Ш И И

24. Упізнати серед символів букви.

Б С Ш Z Æ Y H И В
Р V П Д Х О Д Я Ф
Э N ß T L Ω M W

25. Чи схожі літери в колі та квадраті?

26. Прочитати закреслені слова.

~~СОМ~~ ~~РИБА~~ ~~ОСА~~ ~~ШУБА~~

Використовуючи ключ, прочитати слова.

27. Де сховалась буква? Знайти букву, що сховалась.

27. Де сховалась буква? Знайти букву, що сховалась.

28. Назвати, на які букви схожі тварини і предмети.

28. Назвати, на які букви схожі тварини і предмети.

Вписати літери в малюнки.

28. Назвати, на які букви схожі тварини і предмети.

Які предмети схожі на букву 3 ? Розфарбувати їх.

Показати предмети, що схожі на букву Ч. Розфарбувати їх.

29. Зашифровані слова. Прочитати правильно.

ПРУГ ДЛІТ

ПІПУСЬ ДЕРЕДРАВА

ПОРОГА ДАДУГА

ПЕРЕВО ДЕРЕРВА

30. Прочитати слова.

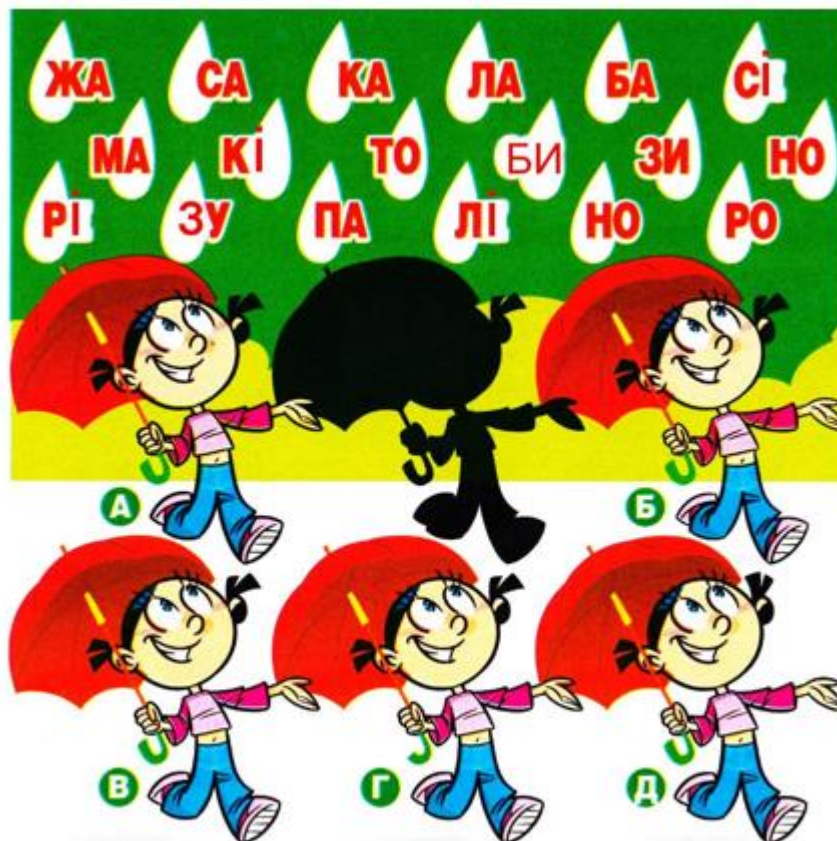
30. Прочитати слова.

Л	П	І	Р	А	Б	А	Р
Я	Л	Ь	К	М	А	Н	А
В	Е	Д	А	І	Д	А	Б
З	И	М	Е	Д	И	К	И
Д	Г	А	К	У	Б	И	К

Уважно подивитись на полицки з іграшками і знайти їх назви у таблиці.

30. Прочитати слова.

Дощик. Якому малюнку відповідає силует? З краплинок скласти слова.

Відповідь: В. Слова: жаба, кіно, ріка, літо, зуби, зима, лапа, сіно, роса.

Частина III. Вправи для розвитку довільної зорової уваги та зорової пам'яті

Тренажери «Фокусування» та «Кут зору».

1. Дивитись на вертикальну темну лінію, наближаючи малюнок до себе...Метелик опинився...

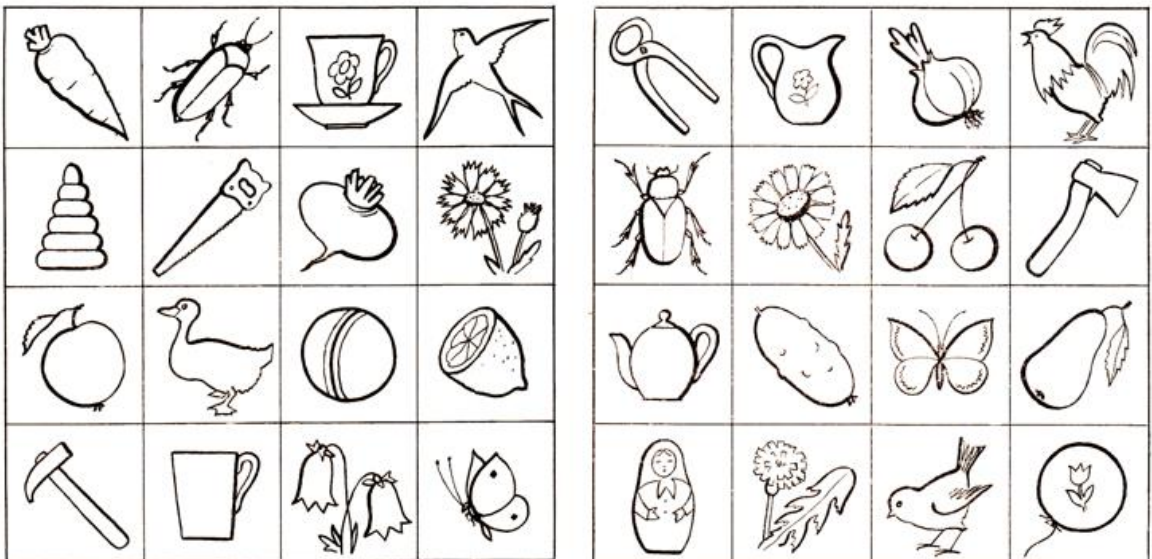
2. Вовчик та Даринка сперечаються, скільки перед ними кубиків – три чи п'ять? Хто з них має рацію? (Обидва. Все залежить від того, як дивитися).

Вправи для розвитку уваги

1. Назвати серед інших малюнки однієї тематичної групи.

1. Назвати серед інших малюнки однієї тематичної групи.

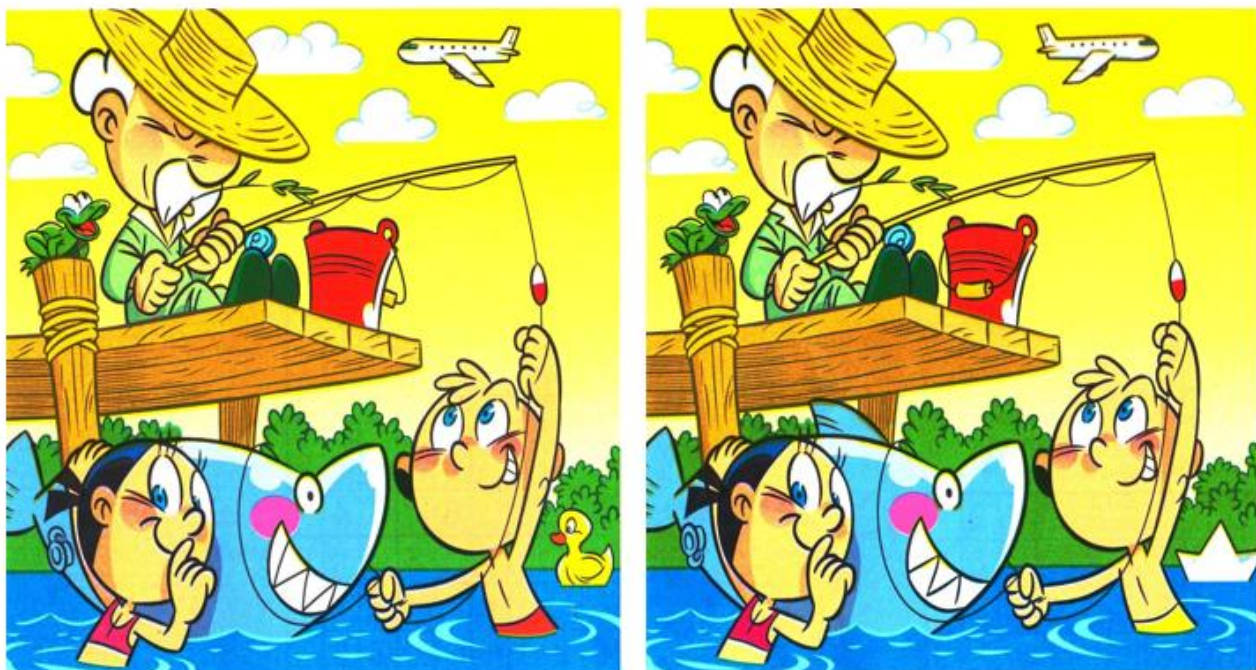
1. Назвати серед інших малюнки однієї тематичної групи. Гра «Четвертий - зайвий.»

1. Назвати серед інших малюнки однієї тематичної групи. Гра «Четвертий - зайвий.»

2. Знайти відмінності у двох схожих малюнках.

3. Знайти два однакових малюнки.

3. Знайти два однакових малюнки.

Знайти однакових комах (однакові сонечка). Чим схожі? Яких комах більше? Яких менше? На скільки?

3.1. Знайти предмети, що об'єднують ці два малюнки.

3. Знайти відповідний предмет з опорою на одну із ознак.

4. Класифікація предметів.

4. Класифікація предметів.

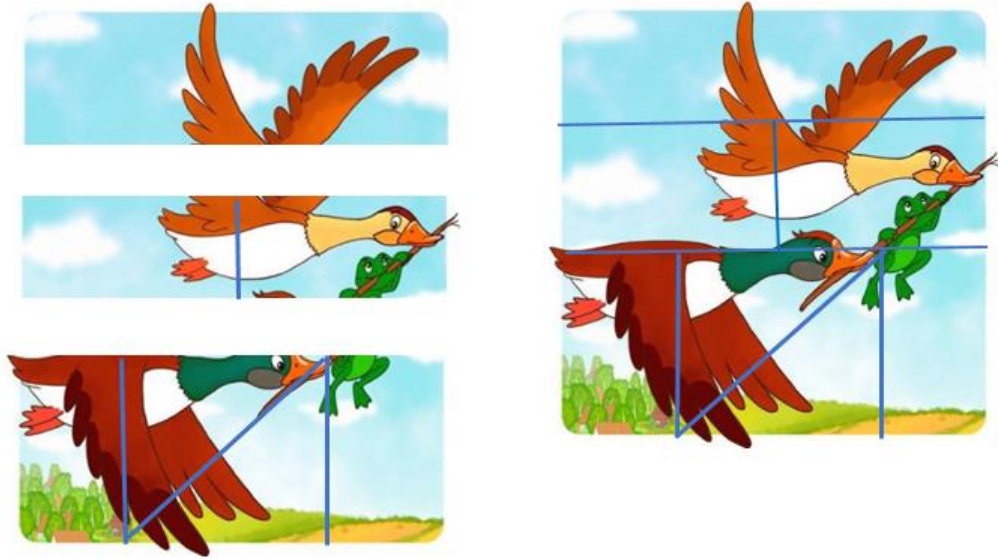
Які продукти необхідні для приготування борщу, а які - для компоту? Які продукти «зайві»?

4. 1. Класифікація предметів. Встановлення функціональних зв'язків.

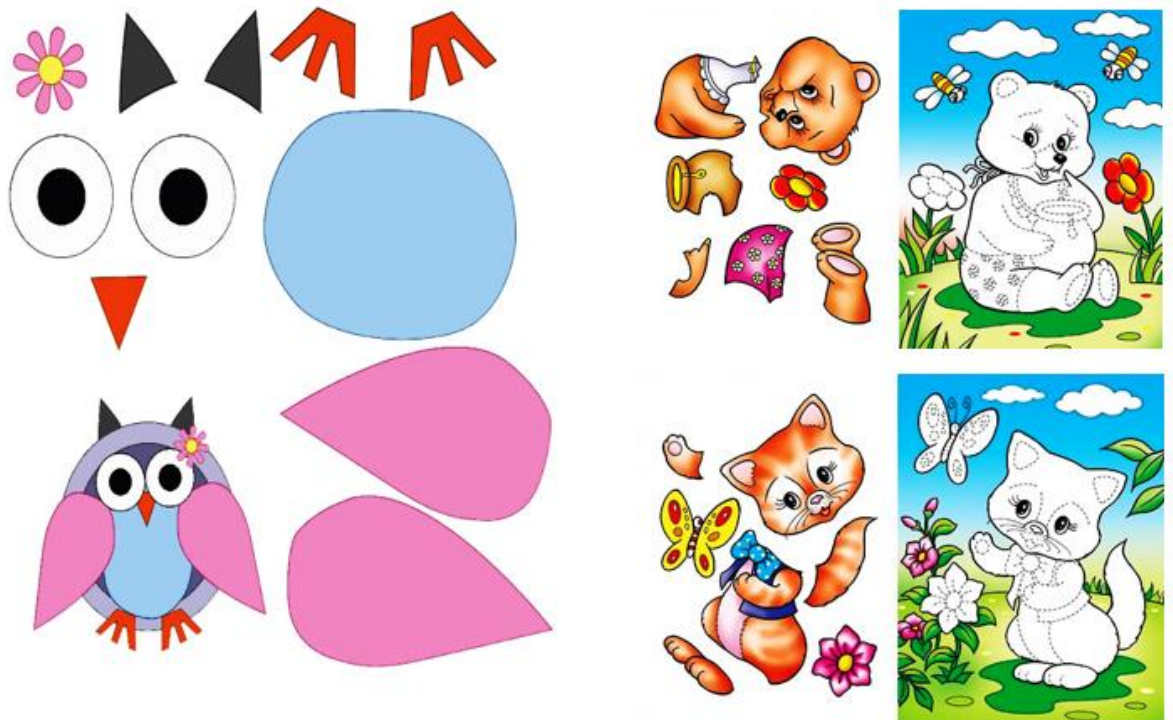
1.		2.		3.		
						
4.			5.		6.	
						

Вправи з розвитку зорової пам'яті:

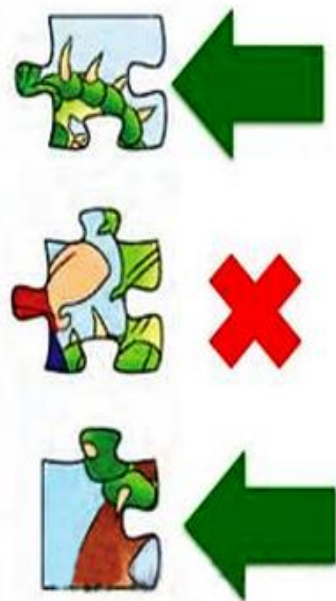
1. Скласти малюнок з частин.

1. Скласти малюнок з частин.

1. Скласти малюнок з частин.

Знайти вирізаний фрагмент.

1. Скласти малюнок з частин.

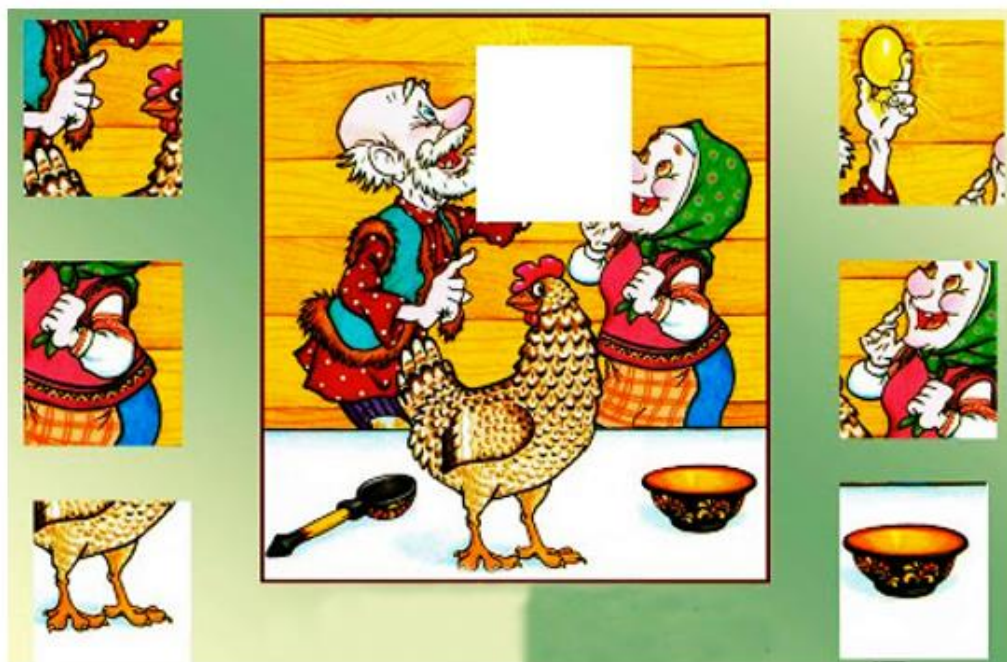
1. Скласти малюнок з частин.

1. Скласти малюнок з частин. Знайти «латочку».

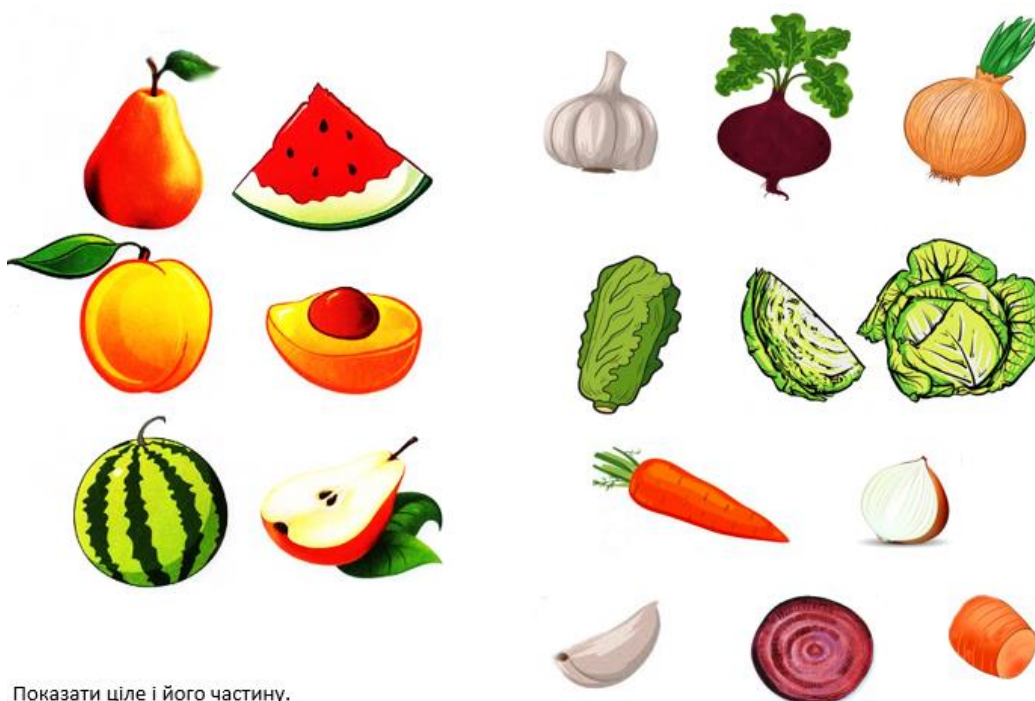

1.1. Скласти малюнок з частин. Знайти «латочку».

Знайти вирізаний елемент малюнка.

1.1. Поняття цілого і частини

Показати ціле і його частину.

1.1.Поняття цілісного зображення.

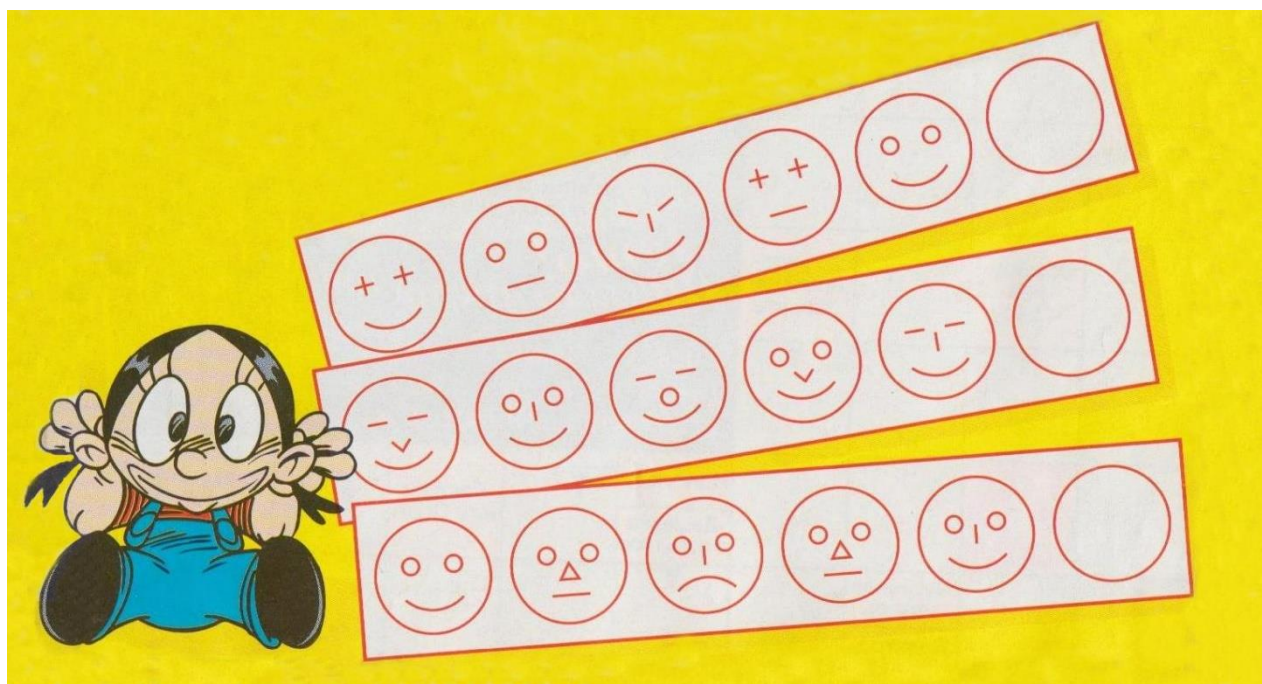
«Диво - тварина». Яких мешканців Землі тобі нагадує ця дивовижна тварина з іншої планети?

1.2.Поняття цілісного зображення.

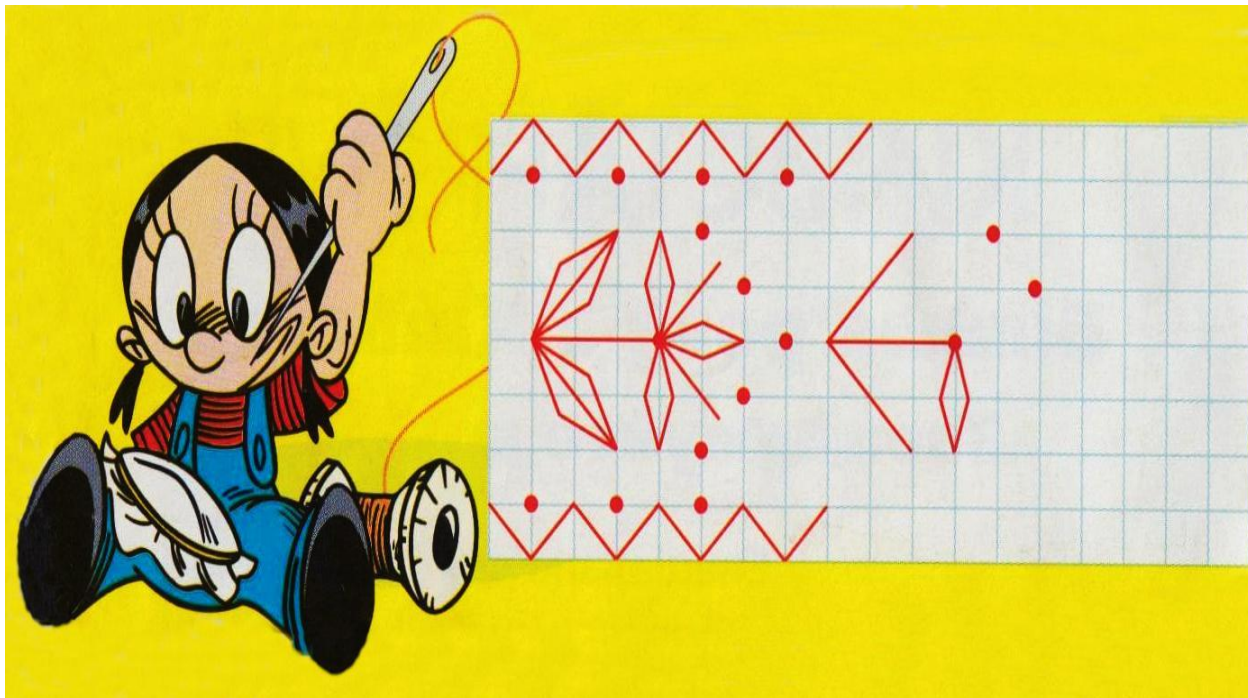

Що наплутав художник? Скласти відповідні частинки, щоб можна було впізнати звірів.

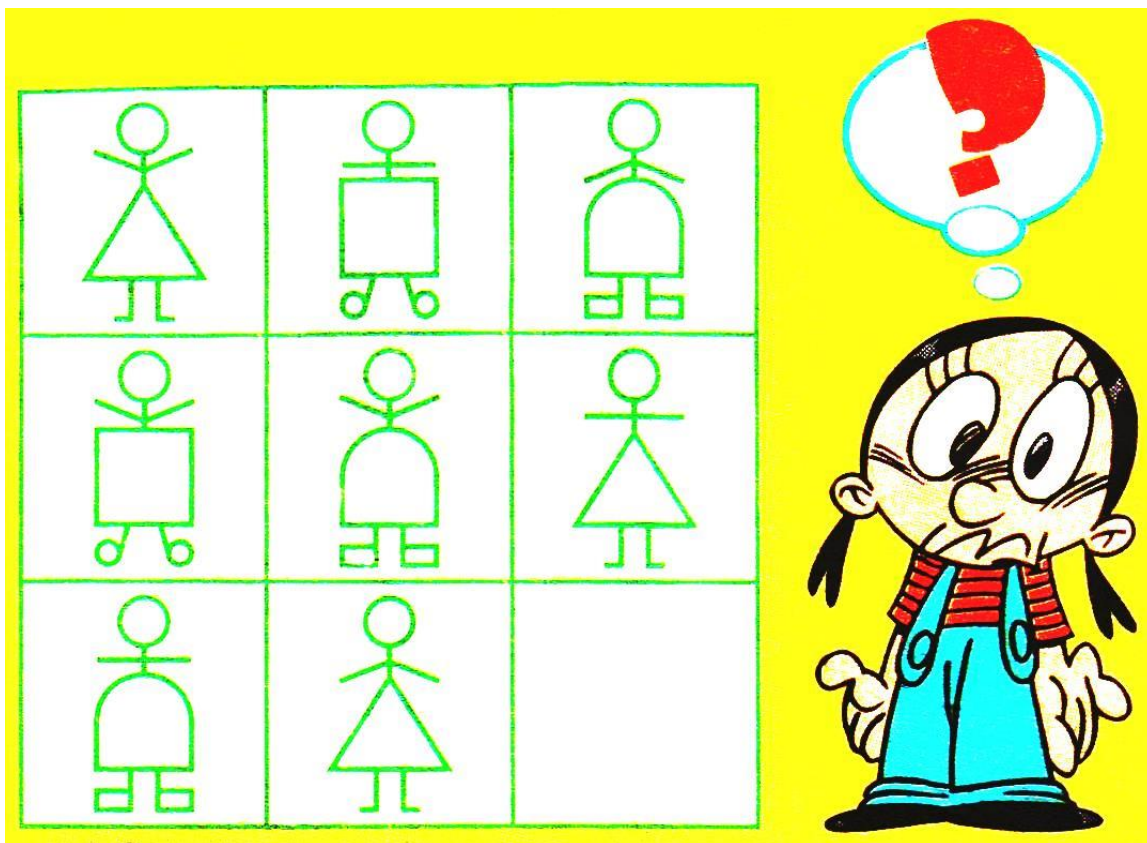
2. Продовжити ряд.

2. Продовжити ряд.

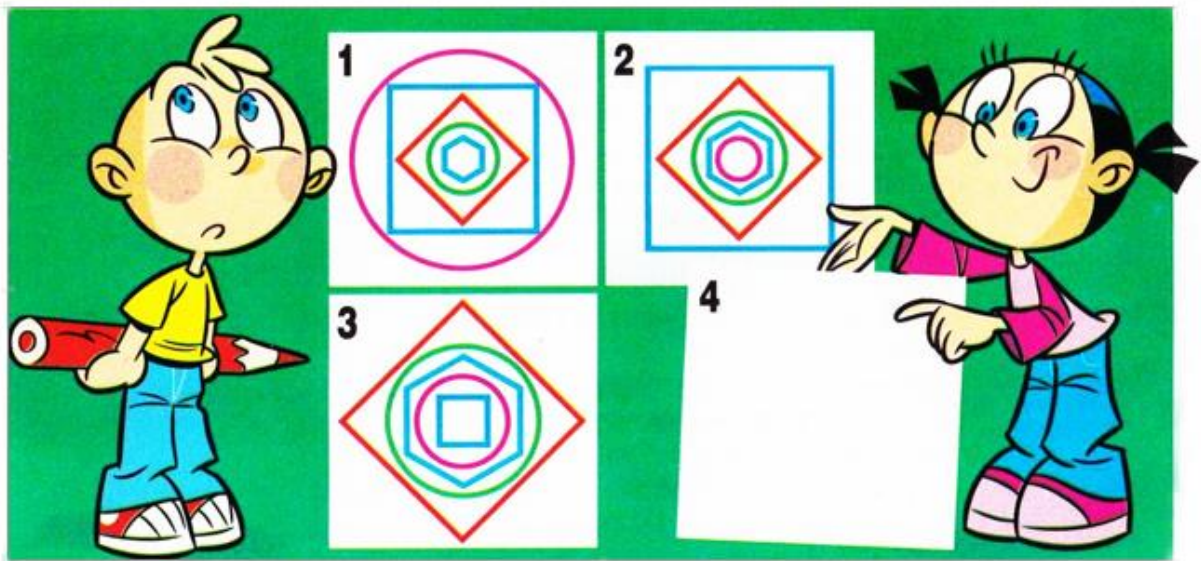
3. Домалювати фігуру у квадраті.

3. Домалювати фігуру у квадраті.

3. Домалювати фігуру у квадраті.

Знайди закономірність і домалюй четвертий малюнок

Відповідь: На кожному наступному малюнку зовнішній контур переміщується в центр.

4. Знайти в рядку сполучення букв, що записані над рискою.

лло жах гтр

лло.лло.лл

жжажжажжаж

гтргтрттр

5. Назвати предмети, які були на попередньому малюнку.

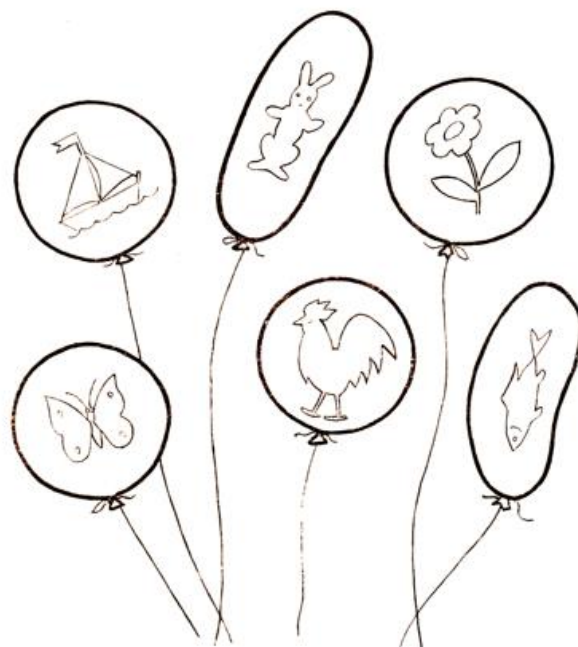

Розділити малюнки на дві групи.

5. Назвати предмети, які були на попередньому малюнку.

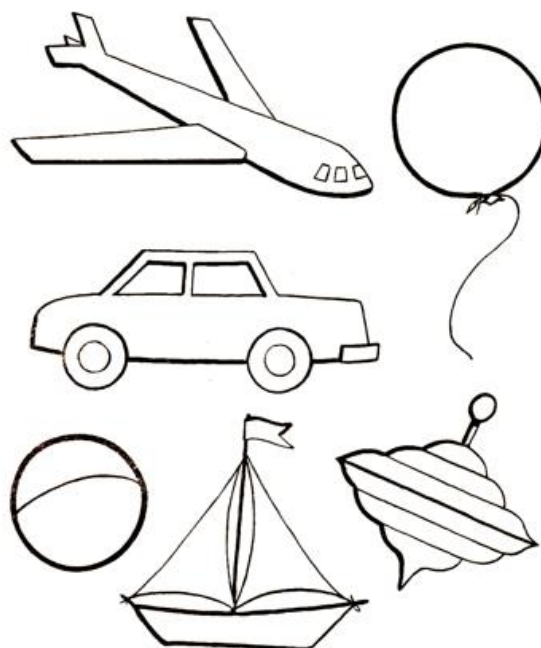
Які кульки вибрав Незнайко?

5. Назвати предмети, які були на попередньому малюнку.

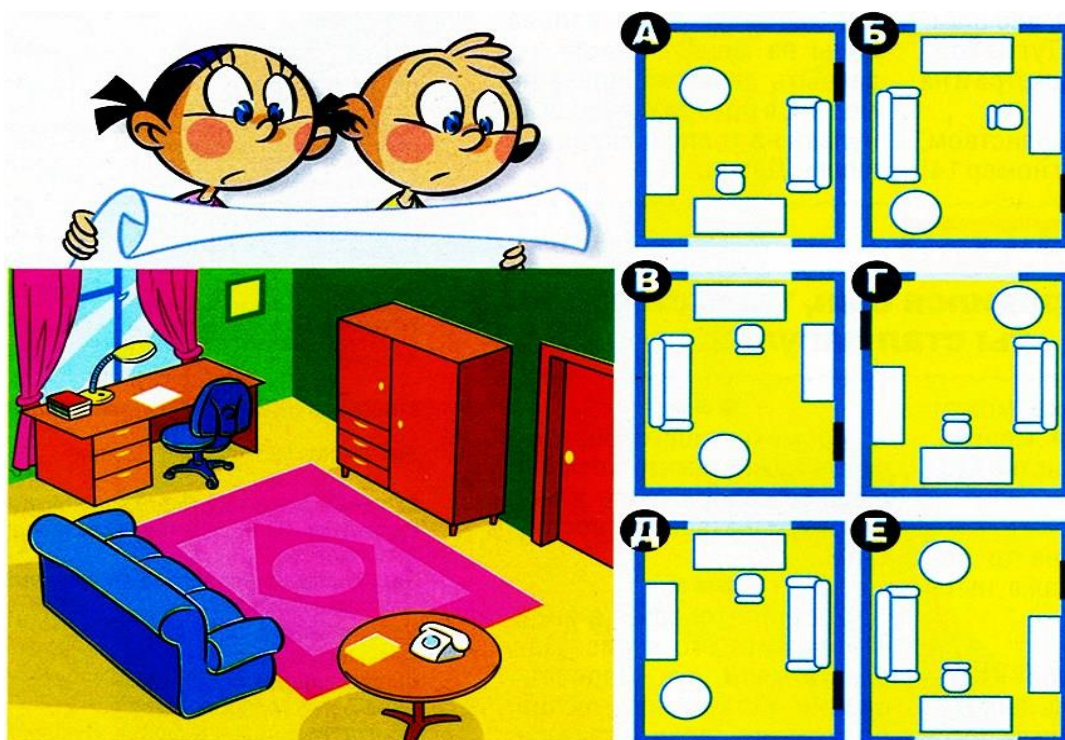

Якими іграшками грався Буратіно?

Частина IV. Вправи з розвитку зорово – просторових уявлень.

1. Моя кімната. План розташування предметів на площині.

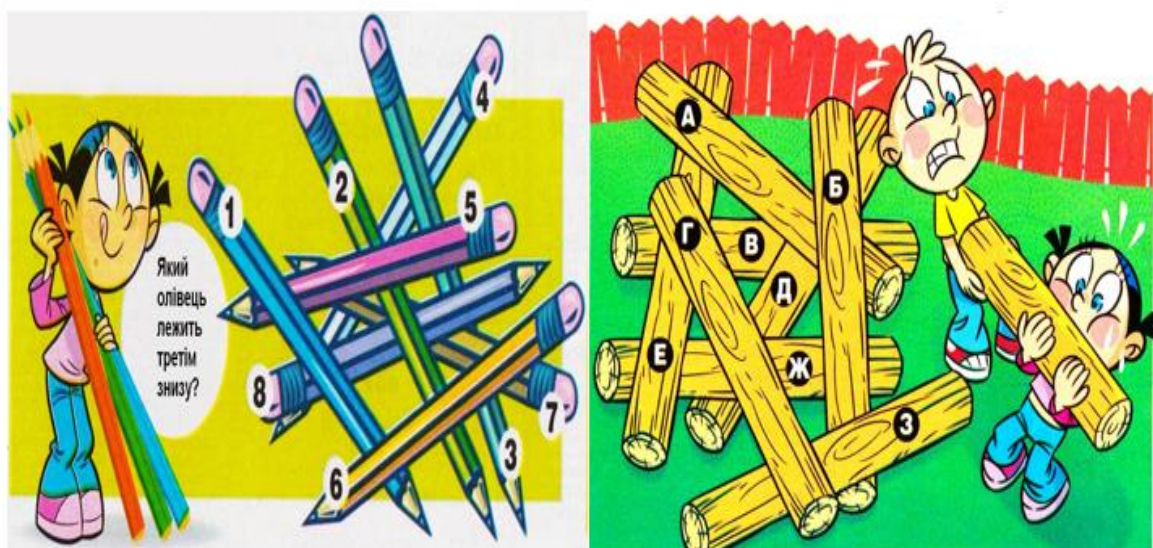
Знайти відповідний план кімнати.

2. Розташування предметів відносно один одного.

Які помилки були допущені при будівництві?

2. Розташування предметів відносно один одного.

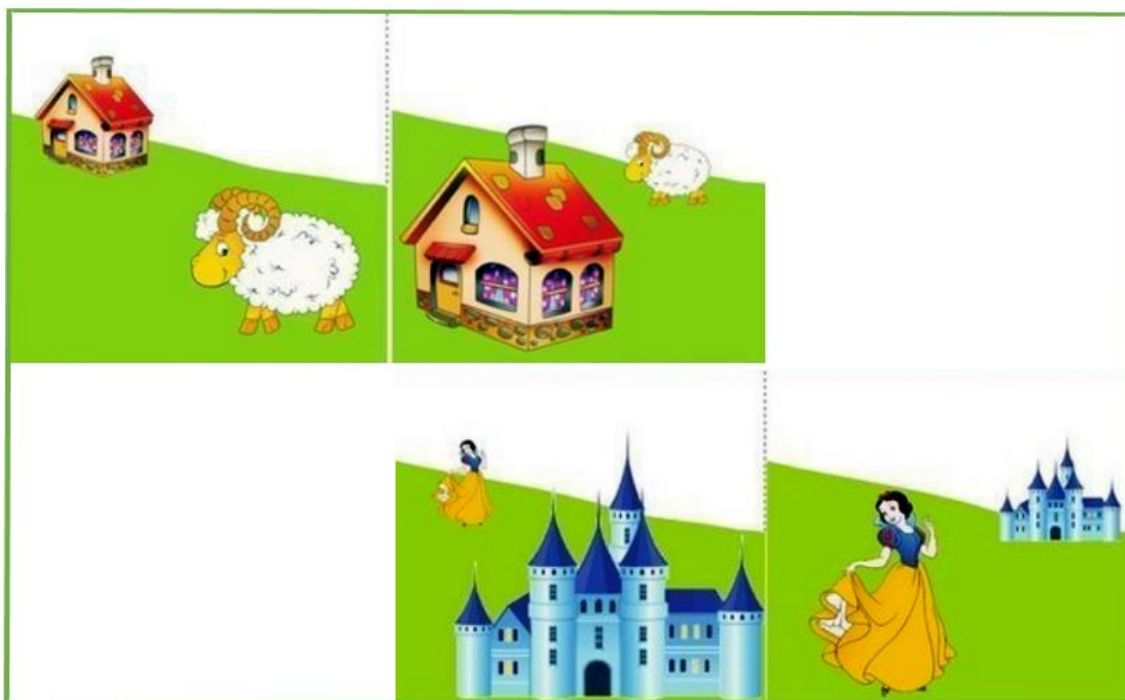
Визначити послідовність укладання олівців та колод.

2. Розташування предметів відносно один одного.

Сказати: Хто де? Що у кого?

2. Розташування предметів відносно один одного.

3. Різні ракурси одного й того ж предмета.

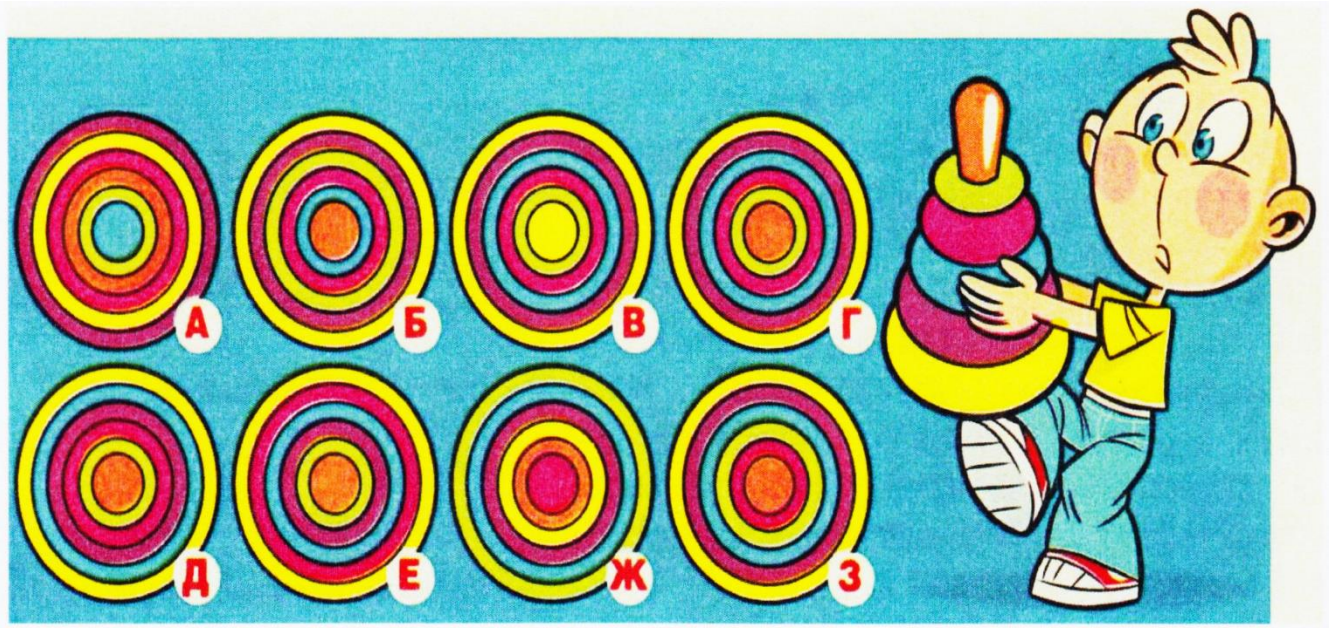

Знайти власника мотоцикла.

3. Різні ракурси одного й того ж предмета. Яких зображень тварин не вистачає?

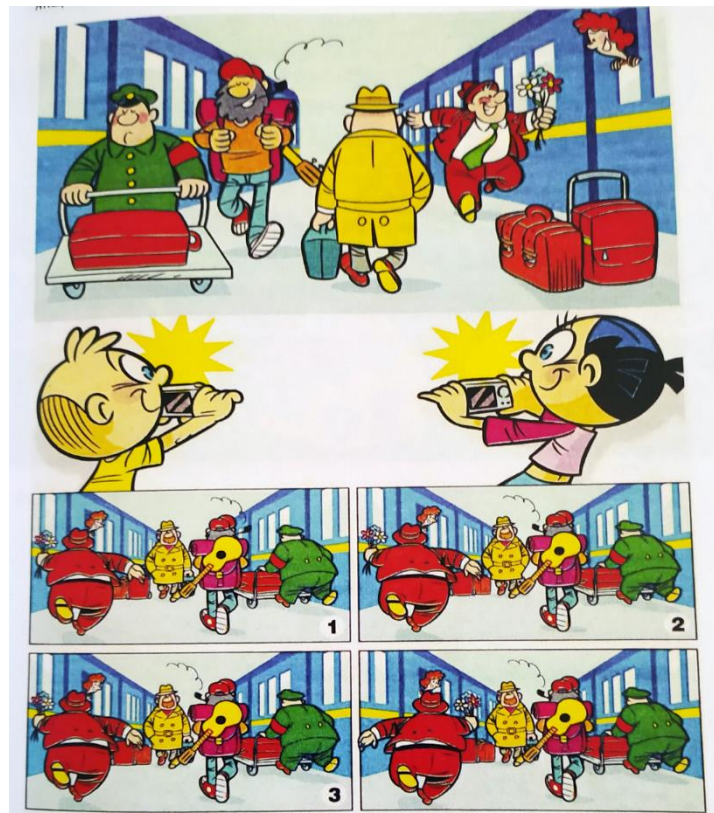

3. Різні ракурси одного й того ж предмета.

Визначити, який вид зверху відповідає пірамідці.

3. Різні ракурси одного й того ж предмета.

Уважно роздивитися фотографію. Подумати, як вона виглядатиме, якщо фотографувати з іншого кінця перону?

3. Різні ракурси одного й того ж предмета.

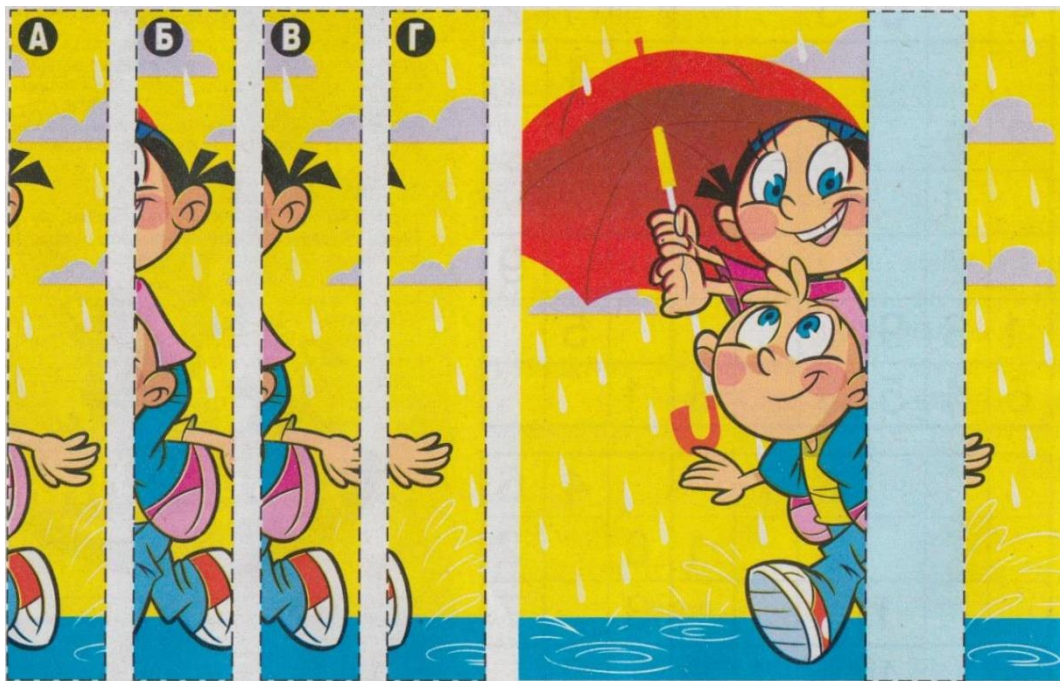
Один і той же будиночок намальовано з чотирьох різних сторін. Який варіант неправильний?

4. Складання цілого з частин.

Знайти частини цілого.

4. Складання цілого з частин.

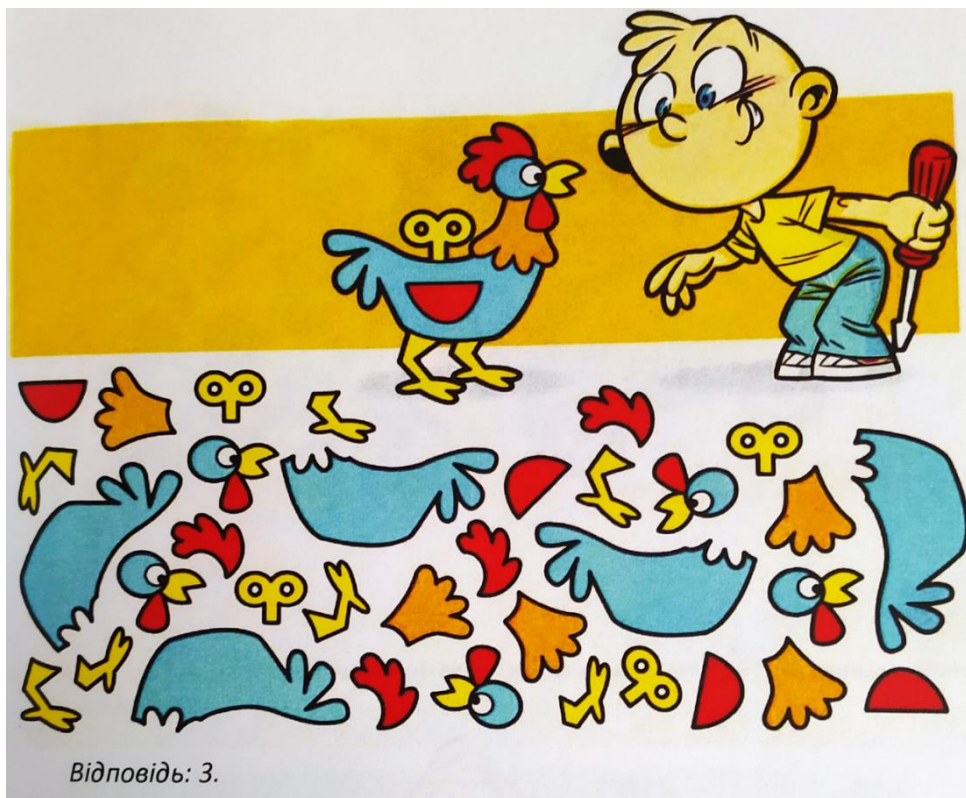
Знайти відповідний фрагмент.

4. Складання цілого з частин.

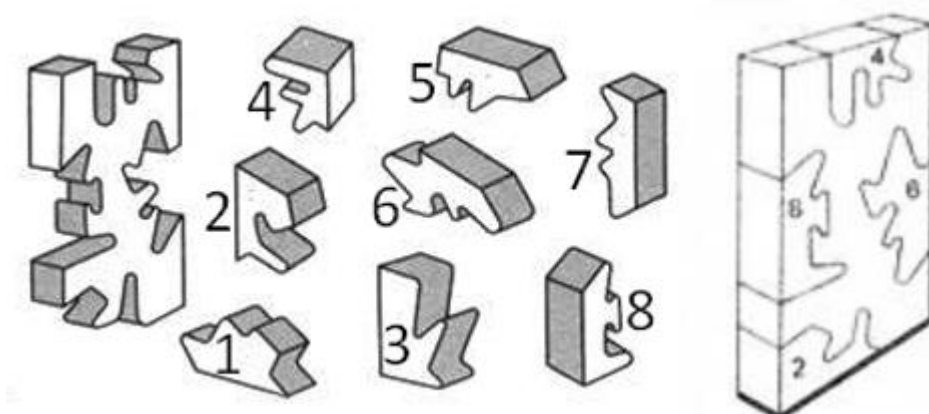
Відтворити порядок фрагментів малюнка.

4. Складання цілого з частин.

Цього іграшкового півника Вовчик зібрав із деталей конструктора.
Скільки ще можна зібрати іграшок із намальованих деталей?

4. Складання цілого з частин.

Які із зображених на малюнку деталей випиляні любителем головоломок,
а які додані художником?

5. Прийменникові відношення.

Розселити пташок.

5. Прийменникові відношення.

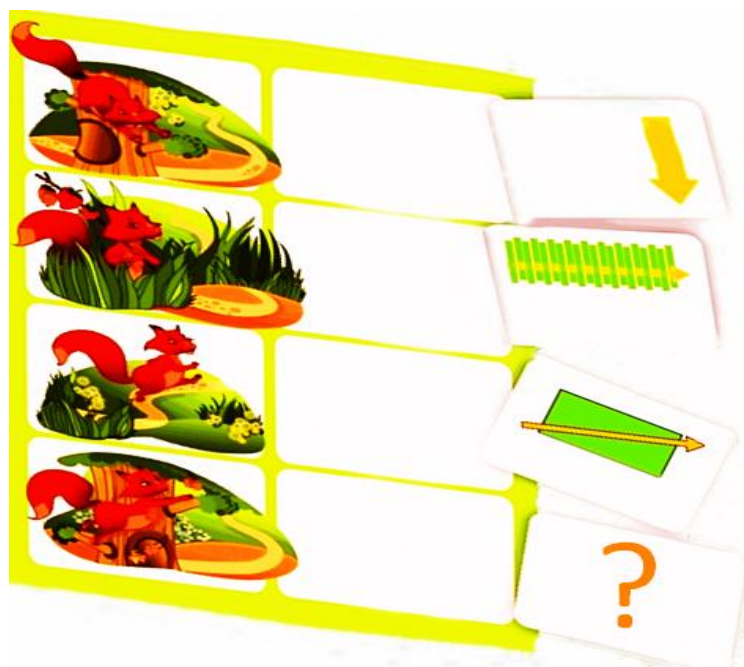
5. Прийменникові відношення.

Знайти «зайвий» малюнок. Скласти речення за малюнками.

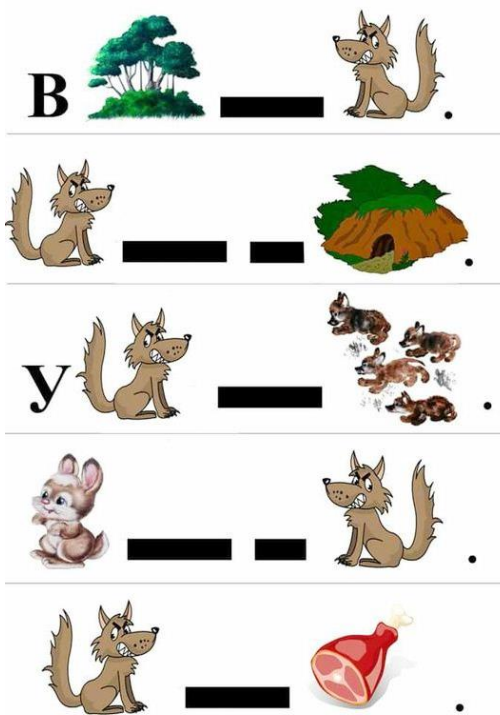
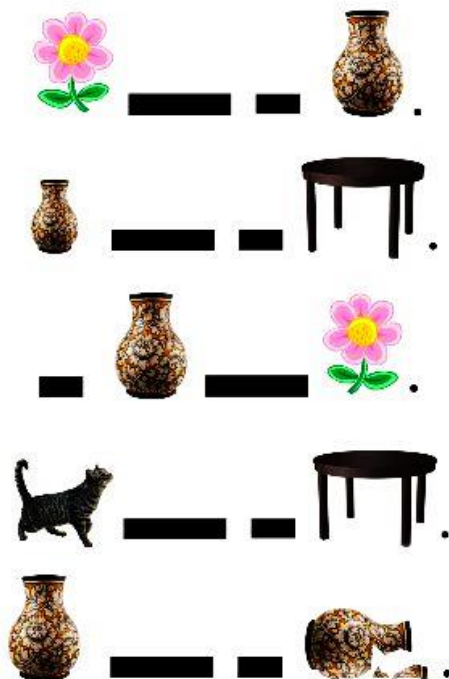
5. Прийменникові відношення.

Визначити послідовність подій.

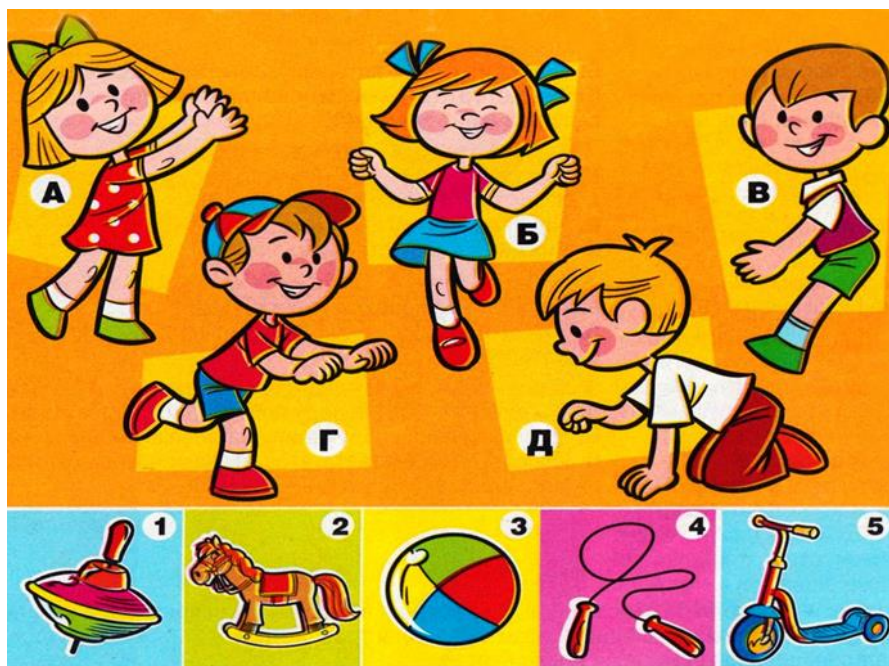
Скласти речення за малюнками. Зробити графічний запис до останнього малюнка. Цікаво, яка оповідка вийшла? Придумати заголовок.

5. Прийменникові відношення.

Скласти речення за малюнками і схемами.

6. Зчитування «кінстетичної пози».

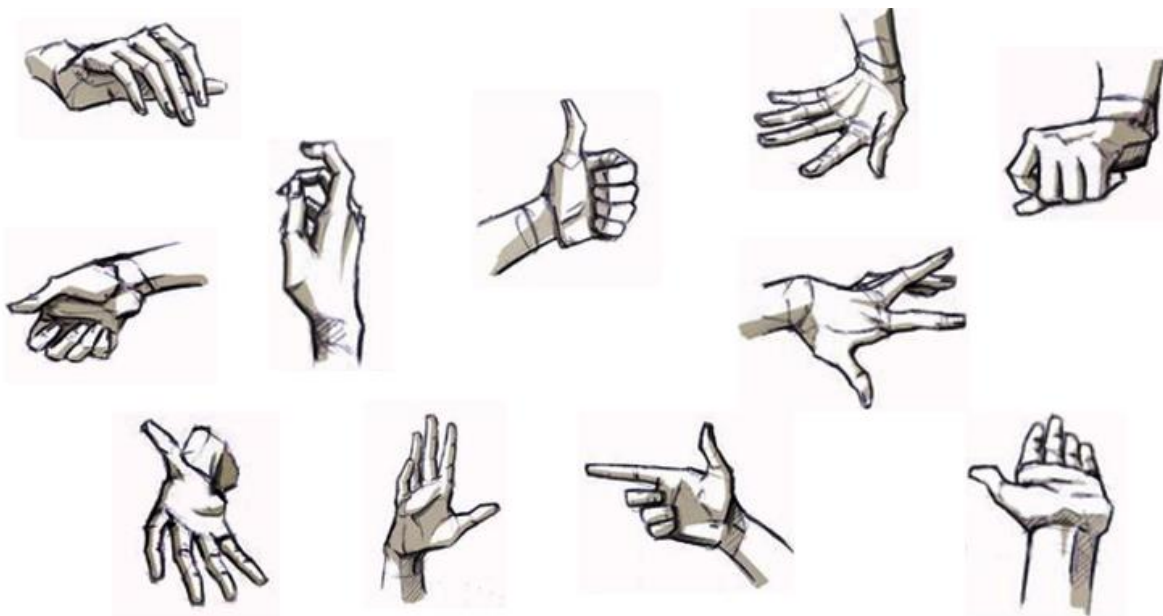
Роздати іграшки дітям відповідно до їхньої пози.

6. Зчитування «кінестетичної пози».

За позою спортсменів визначити вид спорту.

7. Праворуч – ліворуч.

Визначити, де зображення лівої руки.

7. Праворуч – ліворуч.

Розфарбувати праві долоньки в синій колір, а ліві – в червоний.

7. Праворуч – ліворуч.

Відповідно до позначок назвати літери і підняти руки.

О

Л

П

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд	Ее	Єе	Жж	Зз
П	О	Л	О	П	О	Л	Л	О	П
Ии	Іі	Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо	Пп
Л	П	П	О	Л	П	О	Л	П	Л
Рр	Сс	Тт	Уу	Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ
П	Л	О	П	Л	О	П	О	Л	П
	Ь	Юю	Яя						
	Л	О	П						

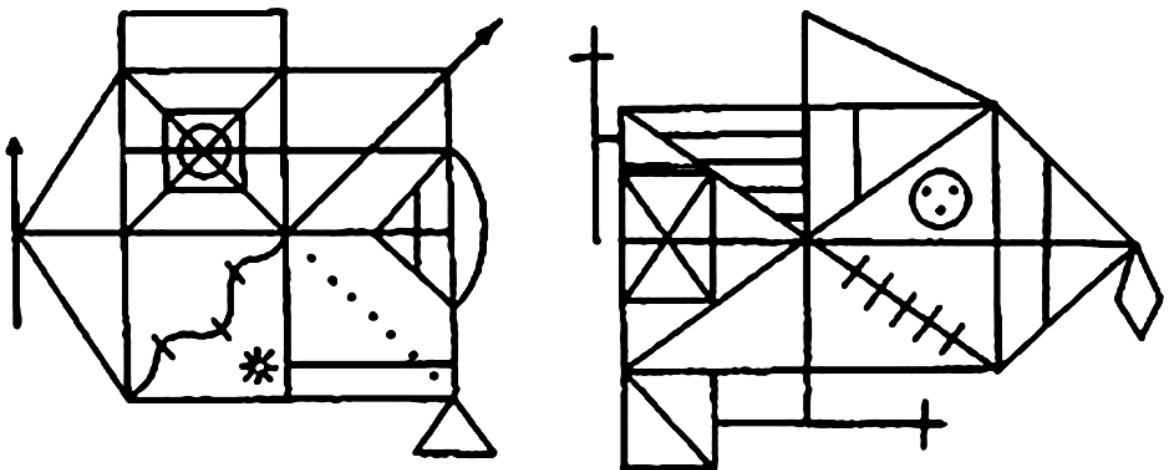
8. Тест Струпа. Перевірка гнучкості когнітивного мислення.

Назви колір, яким написано слово

ЧОРНИЙ	СИНІЙ
СИНІЙ	ЗЕЛЕНИЙ
ЗЕЛЕНИЙ	ЧЕРВОНИЙ
ЧЕРВОНИЙ	ЖОВТИЙ
ЖОВТИЙ	ФІОЛЕТОВИЙ
ФІОЛЕТОВИЙ	ЧОРНИЙ
ФІОЛЕТОВИЙ	СИНІЙ
СИНІЙ	ЗЕЛЕНИЙ
ЗЕЛЕНИЙ	ЧЕРВОНИЙ
ЧОРНИЙ	ЖОВТИЙ
ЧЕРВОНИЙ	ФІОЛЕТОВИЙ
ЖОВТИЙ	ЧОРНИЙ

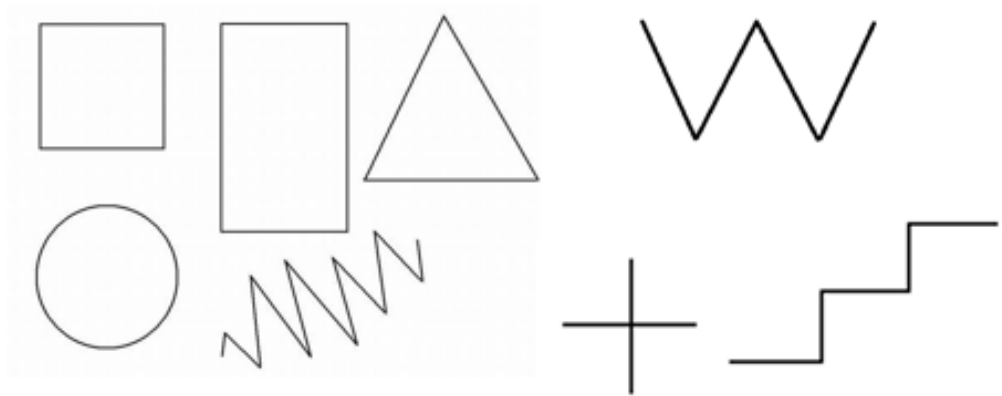
Частина V. Графічні вправи на розвиток зорово – моторної координації та дрібної моторики.

Діагностичне обстеження за фігурами Тейлора та Рея – Остерріца.

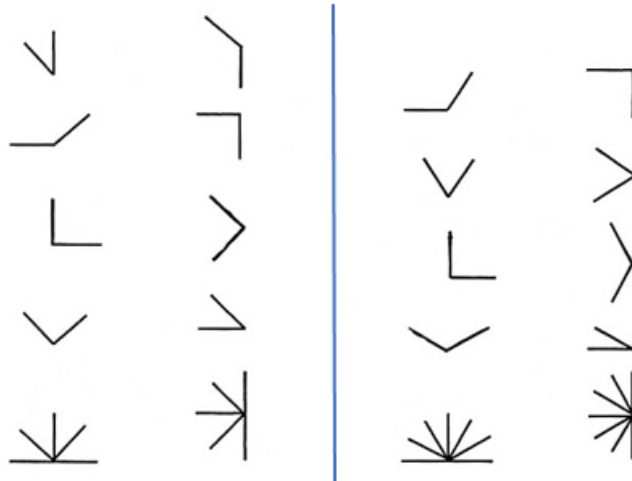
Проба Ферстера.

Що намальовано (написано) у тебе на руці?

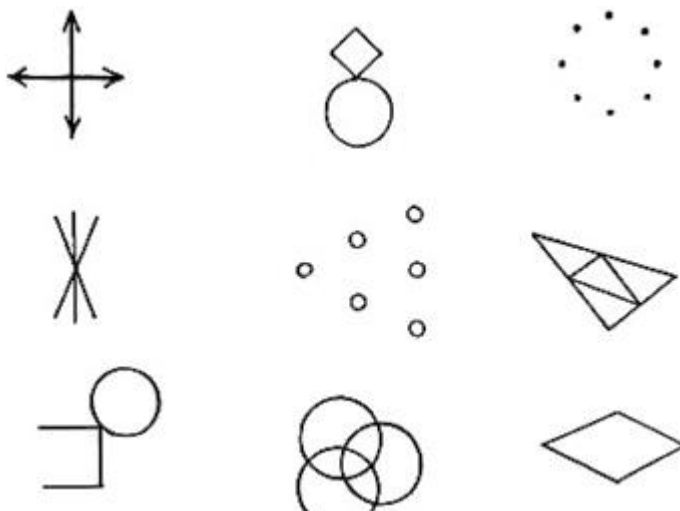
Проба Бентона.

Показати таку ж фігуру на малюнку праворуч.

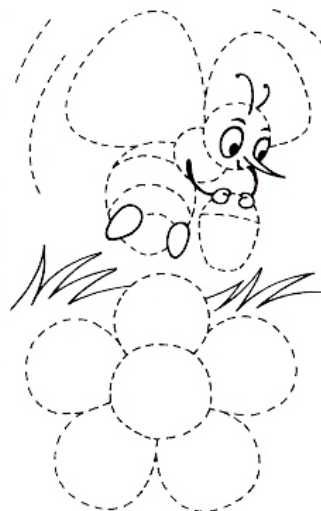

Тест Денманна.

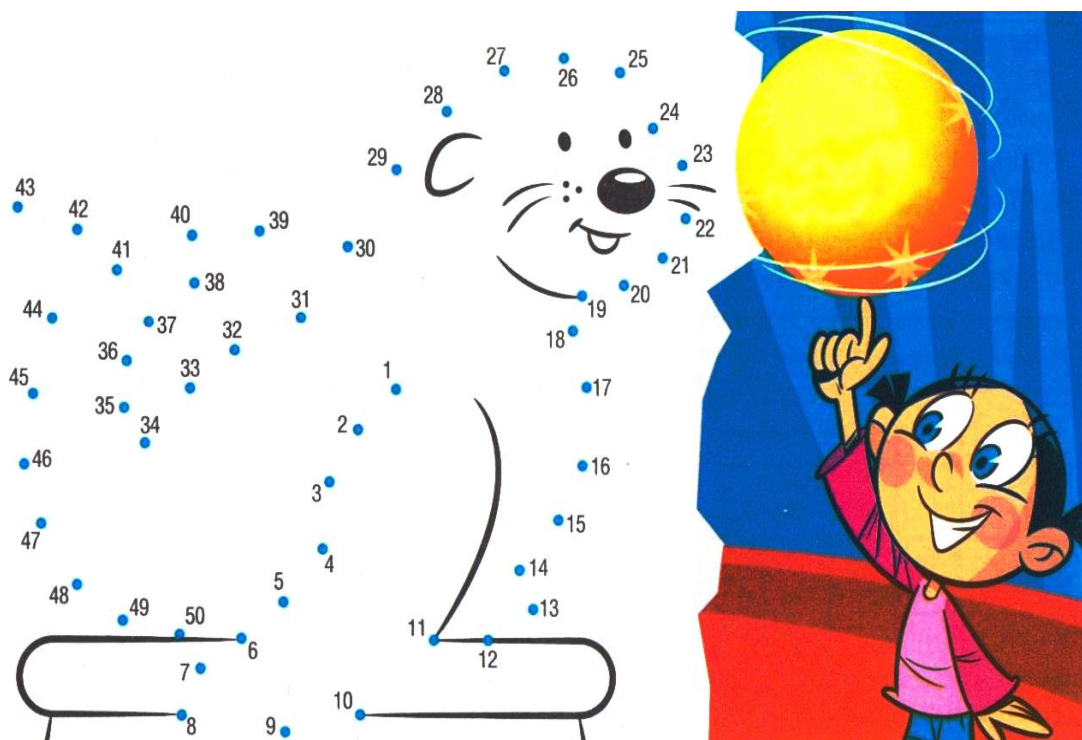
Скопіювати фігури правою та лівою руками.

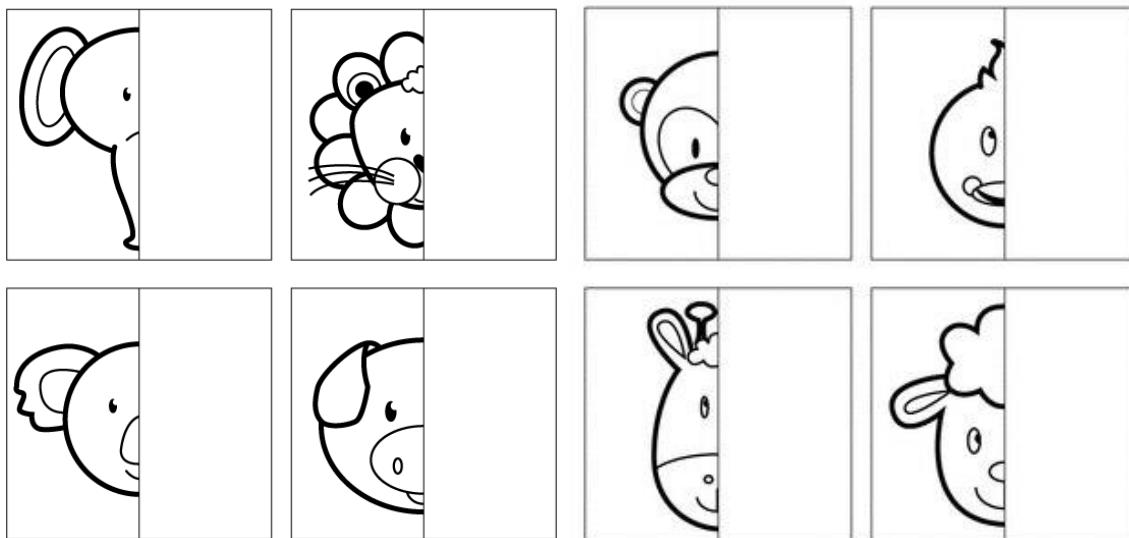
1. Обвести малюнок за пунктирами.

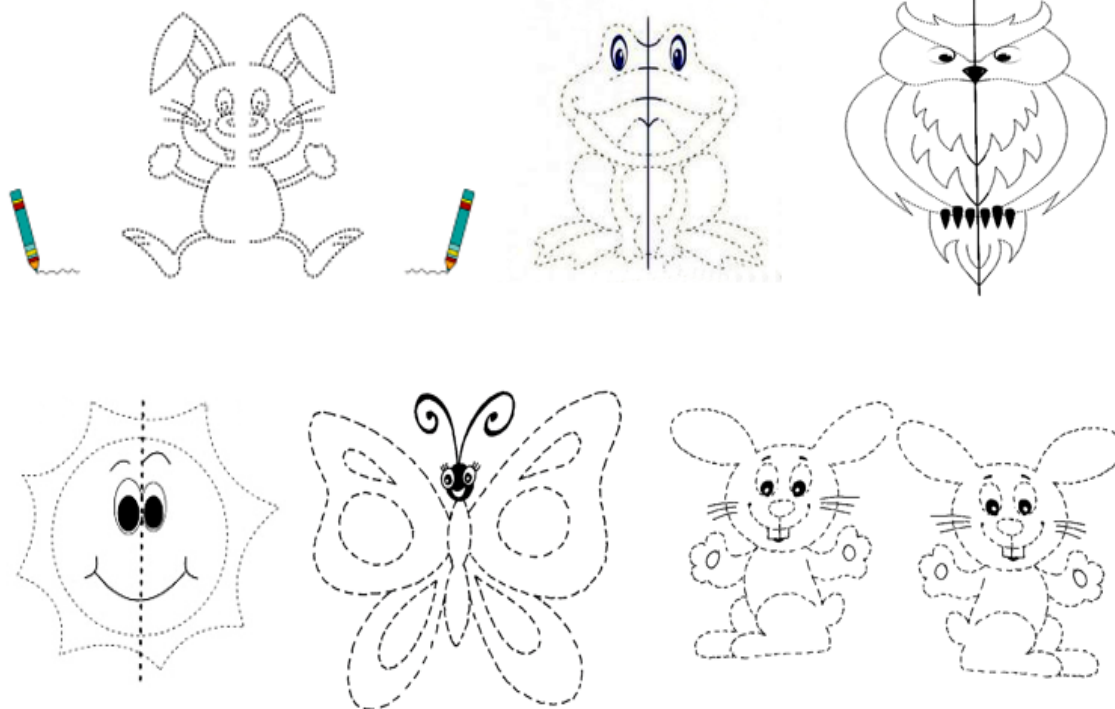
2. Відтворити малюнок за опорними крапками.

3. Домалювати малюнок симетрично.

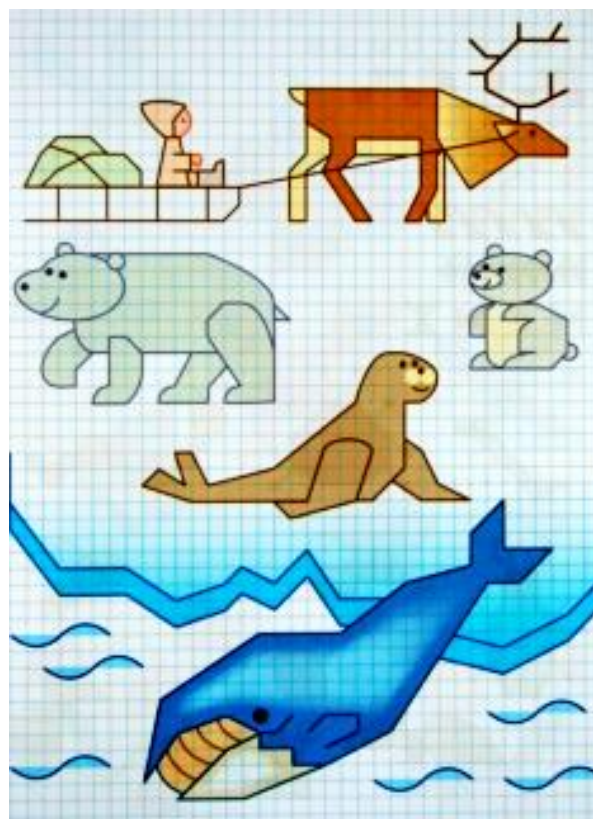

4. Малюємо обома руками.

Домалювати малюнок обома руками.

5. Намалювати малюнок по клітинках за зразком.

6. Лабіринт.

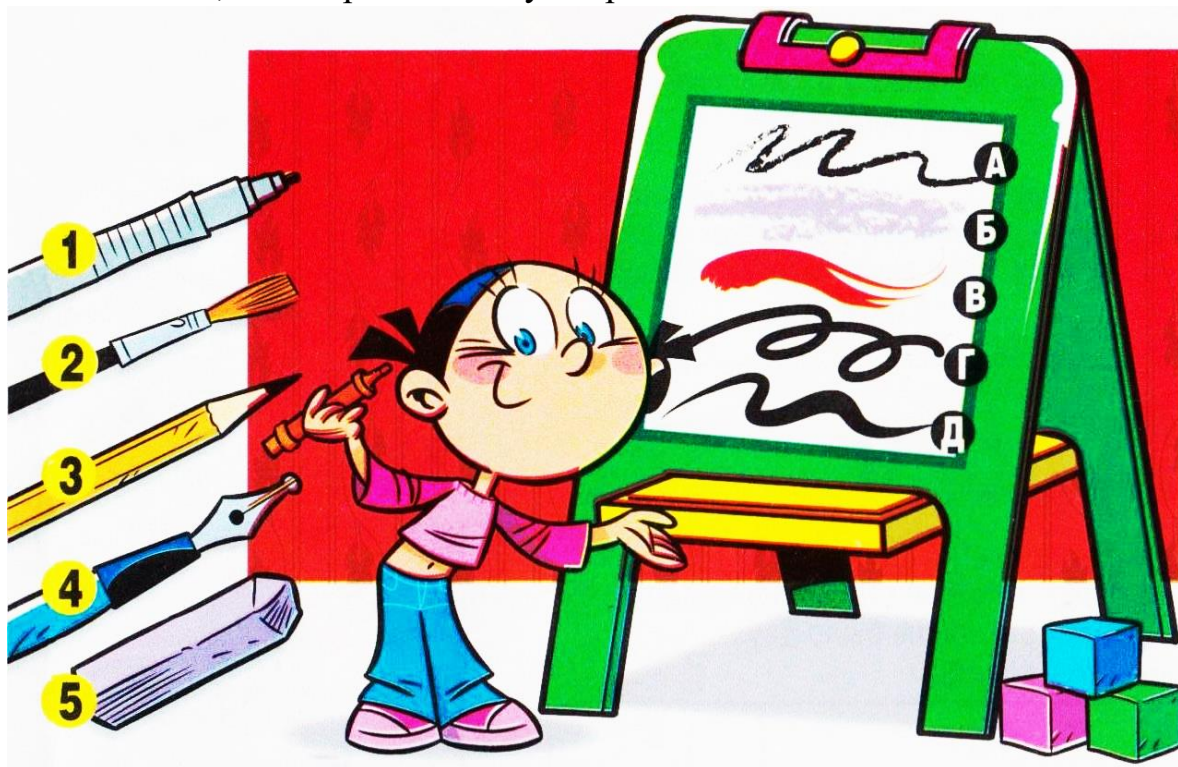
Добратися на крижині до острова.

6. Лабіринт.

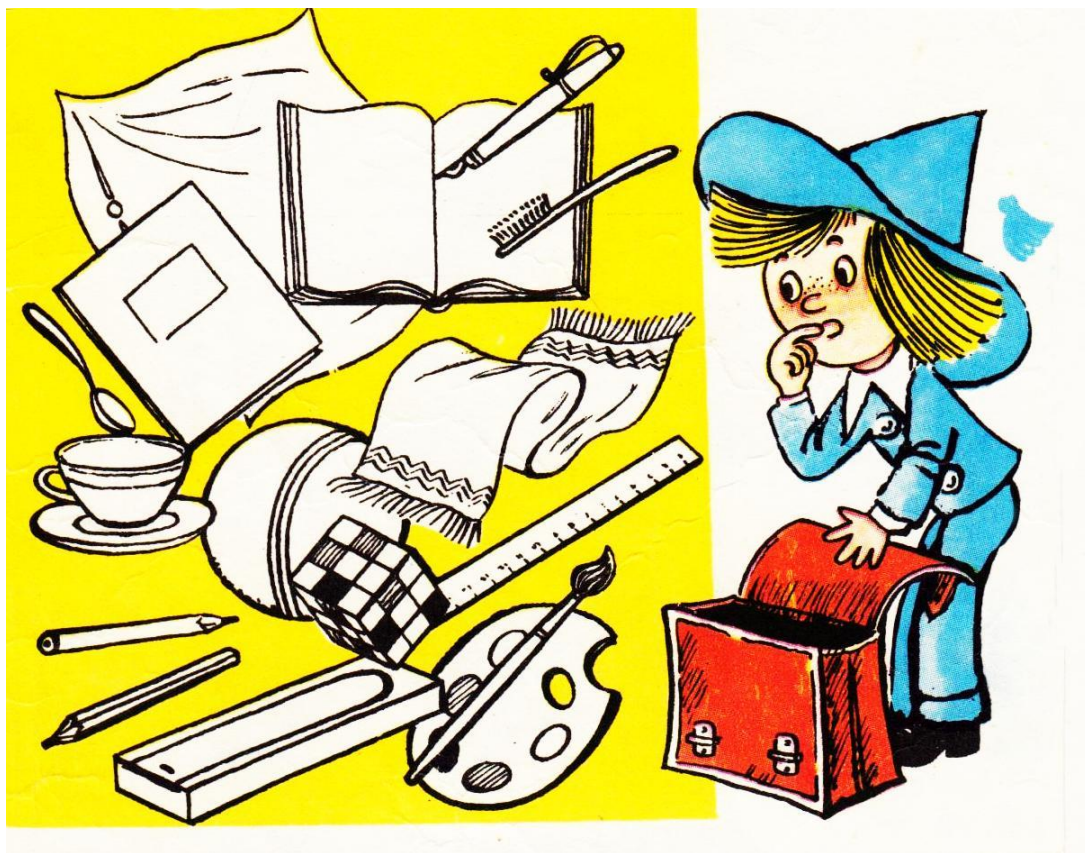

Необхідно допомогти мишеняті сховатися в нірці.

7. Визначити, яким предметом були зроблені лінії.

8. Допомогти Незнайкові зібратися до школи. Знайти зайві речі. Визначити форму речей. За допомогою олівців зробити малюнок різнокольоровим.

Висновок

Час вступу дитини до школи надзвичайно складний і для маленького учня, і для його батьків. Дитина має перейти від ігрової діяльності до навчання.

В таких умовах у дітей можуть виникнути труднощі у навчанні.

Для безпроблемного навчання у дитини має бути сформована низка різноманітних психічних функцій та операцій. А саме:

- ✚ Мислительна операція порівняння, що дає можливість виявити схожість чи несхожість результату та еталону.
- ✚ Мислительна операція аналізу, щоб точно здійснити порівняння, для якого іноді необхідно порівнювати кожен елемент окремо.
- ✚ Достатній рівень розвитку слухового, зорового сприймання, рухової сфери дитини, оскільки ці процеси надзвичайно важливі і в усному мовленні, де контроль здійснюється переважно на слух, і під час читання, де підключається зір, і під час письма, коли використовуються кінетичні відчуття, що виникають від рухів руки.

Саме для вчасного діагностування і результативної корекції було створено Альбом «Підготовка дітей до оволодіння графічними навичками письма. (Система вправ). Завдання забезпечують системний підхід до корекції порушень, дають можливість виявити і планомірно – поетапно сформувати навички, що забезпечують безпроблемне навчання дитини, являються пропедевтикою зорово-просторової, акустико-артикуляційної та регуляторної дисграфій. Дітям доведеться поєднувати кінестетичний контроль, довільну увагу, програмування і контроль, що саме і має бути відпрацьовано під час корекційної роботи.

Коли зникає фактор, що викликає труднощі у навчання, учні стають впевненими у своїх силах, змінюється їх характер і разом з цим і сам почерк дитини. Учні пишуть охайніше, легше, швидше, звертаючи увагу на написання літер, а не на те, яку саме літеру необхідно написати.

Додатки

Список використаних джерел

1. Савченко М.А. Методика исправления недостатков произношения у детей. – К.: Рад. школа, 1983 – 167 с.
2. Шеремет М.К. Вимова. Підручник для 1 класу школи для дітей зі зниженим слухом. – К.: «Богдана», 2001.
3. Забіла Н. Весела абетка. . – К.: «Веселка», 1989.
4. Малярчук А.Я. Дидактичний матеріал для виправлення мовних недоліків. – К.: Райдуга, 1995.
5. Едігей В.Б. Вчися читати, малюк! – К.: Гранд, 1993.
6. Дьоміна І.Й., Жильцова О.Л., Винокур А.С. Дидактичний та ігровий матеріал в логопедичній роботі. – К.: Рад. школа, 1962.
7. Соколенко Н.И. Дидактический материал по исправлению недостатков произношения у детей. Альбомы 1 – 4. – М.: Просвещение, 1972.
8. Максакова А.И., Туманова Г.А. Учите играя. – М.: Просвещение, 1983.
9. Селиверстова В.И. (ред.) Игры в логопедической работе с детьми. – М.: Просвещение, 1981.
10. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене. За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010 – 672 с.
11. Радлов И. Рассказы в картинках. Ленинград: «Детская литература», 1972.
12. Радлов И. Рассказы в картинках. Ленинград: «Детская литература», 1978.
13. Едігей В.Б. Вчися читати, малюк! – К.: Гранд, 1993.
14. Дьоміна І.Й., Жильцова О.Л., Винокур А.С. Дидактичний та ігровий матеріал в логопедичній роботі. – К.: Рад. школа, 1962.
7. Соколенко Н.И. Дидактический материал по исправлению недостатков произношения у детей. Альбомы 1 – 4. – М.: Просвещение, 1972.
8. Максакова А.И., Туманова Г.А. Учите играя. – М.: Просвещение, 1983.

9. Селиверстова В.И. (ред.) Игры в логопедической работе с детьми. – М.: Просвещение, 1981.
10. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене. За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010 – 672 с.
11. Радлов И. Рассказы в картинках. Ленинград: «Детская литература», 1972.
12. Радлов И. Рассказы в картинках. Ленинград: «Детская литература», 1978.
13. Корнев А. Н. Нарушение чтения и письма у детей (диагностика, коррекция, предупреждение). – Санкт-Петербург, 1997
14. Подолання логопедичних проблем молодших школярів / Упоряд.: Т. Бишова, О. Кондратюк. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с. – (Б-ка «Шкіл. світу»)
15. Шеремет М. К., Пахомова Н. Г. Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі: Навчально-методичний посібник. – Київ, 2009. – 137 с.
16. Шеремет М. К. Готовність дітей зі зниженим слухом до навчання в школі. – К.: ІЗМН, 1996. –192 с.